ŠMARSKE NOVICE

Glasilo Občine Šmarje pri Jelšah

št. 51 \ letnik 9 \ 26. september 2024 \ Poštnina plačana pri pošti 3240 Šmarje pri Jelšah

PREGLED VSEBINE

5
5. Oktobra porušimo staro občinsko stavbo

12
13
Poplavna (ne)varnost Šmarja pri Jelšah

15
Krpan park v šmarski Dobravi

18
19
Biti učenec ni kar tako, brez nas tudi šole ne bi bilo

22
Praznovanje ob 270-letnici Sladke Gore, dediščine vere in kulture

27
Študijski krožki, šolske vadbe, parašport

35
Petrovo na Kristan Vrhu

38
39
Skupna južna - vzor uspešnega povezovanja

40
41
5. Šmargo pohod - Jug KS Šmarje z vrhom Kamenika

KOLOFON

Šmarske novice,
glasilo Občine Šmarje pri Jelšah

Izdajatelj
Občina Šmarje pri Jelšah
Aškerčev trg 15
3240 Šmarje pri Jelšah
www.smarje.si

Odgovorna urednica
Sergeja Javornik
t: 03 817 16 16
e: sergeja.javornik@smarje.si

Uredniški odbor
Pija Herič
Metoda Križanec
Žiga Petek
Alenka Ratej
Mateja Žagar

Lektoriranje
Sergeja Javornik

Oblikovanje
DIS, Tina Čas, s. p.

Tisk
MR Grafik, Celje

Distribucija
Pošta Slovenije

Naklada:
3.800 izvodov

ISSN 2463-9044

Občinsko glasilo Šmarske novice izhaja vsake tri mesece in je brezplačno za vsa gospodinjstva ter javne zavode in javna podjetja s sedežem v občini Šmarje pri Jelšah. Glasilo je vpisano je v Razvid medijev Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 2015.

Priporočila avtorjem za nenaročene prispevke

Članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in pripisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu z uredniško politiko in s prostorskimi zmožnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Prispevki niso honorirani. Za vsebino in točnost podatkov odgovarja avtor prispevka.

Prispevke oddajte v formatih .doc, brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna pri vsakem članku) pošljite kot samostojne datoteke v .jpg formatu in velikosti vsaj 2 Mb. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina nenaročenih prispevkov je lahko največ 1.000 znakov s presledki, v vsakem primeru je priporočljiv predhodni dogovor z odgovorno urednico glasila.

Rok za naslednjo številko

Zadnji rok oddaje prispevkov, obvestil in drugih objav za naslednjo številko je ponedeljek, 2. december 2024.
Naslednja številka izide 19. decembra 2024.

Na naslovnici: Stara šola v Lembergu čaka na obnovo fasade.
Foto: Matic Javornik

UVODNIK

Sergeja Javornik,
odgovorna urednica

Marko Samec

Na običajen delovni dan v avtomobilu preživim dobre pol ure; pač pot v službo in nazaj domov. V službo bi se lahko vozila z vlakom ali avtobusom, a se zaradi več razlogov ne. Glavni je nedvomno enak kot pri večini zaposlenih, ki se v službo, kljub vsakodnevni (večji) gneči in tudi zastojih, vozijo s svojim avtomobilom in sami, o uporabi javnega potniškega prometa pa so nehali razmišljati že pred desetletjem in več. Če ti nekaj nečesa ne olajša, ti ne pomaga, še manj pa koristi, pač tega ne uporabljaš in se znajdeš drugače. Tako praktično razmišljamo kot razumska bitja.

Marsikdo med vami, ki bere te vrstice, se vozi s svojim avtom, ker bi za vsakodnevno pot v službo in nazaj domov z vlakom ali avtobusom porabil vsaj dvakrat ali trikrat več časa. Na našem območju so tudi kraji, kjer železne ceste sploh ni, avtobus pa prevaža le osnovnošolce. Tako je že od nekdaj. Čas potovanja z javnim prometom je za ljudi, ki živimo na podeželju, bistveno predolg, frekvenca linij prevoza je prenizka, povezave med določenimi kraji so preslabe ali jih sploh ni, na določene povezave je treba predolgo čakati, postajališča pa tudi niso povsod prijazna in urejena.

V enem stavku se lahko strinjamo: javni promet ni narejen za (potrebe) ljudi. To smo v minulih mesecih med drugim slišali na javnih razpravah v sklopu izdelave občinske celostne prometne strategije. Kako bi lahko oziroma moralo biti, ste izrazili tudi v odgovorih na anketna vprašanja, ki smo vam jih zastavili na temo sprememb potovalnih navad. Člani ožje delovne skupine za izdelavo strateškega dokumenta na področju celostne prometne in trajnostno mobilne ureditve v občini ne odkrivamo tople vode. O določenih nujnih ukrepih in možnih rešitvah se pogovarjamo že (pre) dolgo, jasno nam je, kako jih uresničiti, udejanjiti v praksi v dobro ljudi, ampak se pri pristojnih žal ne premakne.

Ne delamo si utvar, da se bodo stvari na bolje spremenile čez noč. Bistveno je, da nas to dejstvo ne bo ustavilo pri snovanju ukrepov in načrtov na lokalni ravni. Podpora vas, občank in občanov, vaši predlogi, opozorila in mnenja nas ženejo naprej in pritrjujejo, da je se je vredno truditi in zavzemati za spremembe na bolje. Sprememb ne bo brez postavljenih in zapisanih konkretnih ciljev, tvornega sodelovanja, razumevanja, spoštovanja, potrpežljivosti, volje, trdega dela … Vsaka aktivnost, vsako mnenje, vsak korak naprej šteje in je pomembno.

BESEDA ŽUPANA

Spoštovane občanke in občani,

jesen je tukaj in pred nas postavlja nove izzive. Začelo se je novo šolsko leto, zato vam, dragi otroci, želim, da s čim večjo vnemo in veseljem stopate v šolo, ste radovedni in uspešni pri osvajanju novega znanja.

Od občinskega praznika do danes se je v naši občino zgodilo marsikaj lepega. Začeli smo z gradnjo kanalizacijskega sistema in čistilne naprave Grobelno, s katero bomo celotnemu naselju Grobelno zagotovili novo kanalizacijsko ureditev in čistilno napravo skupaj z zbirnim centrom. Gradbena dela na Jelšingradu se počasi zaključujejo, statična obnova in novo ostrešje bosta kmalu končana, urejamo še pet notranjih prostorov. Hkrati snujemo nove vsebine in projekte za prijavo na nov razpis ministrstva za kulturo. Za naše najmlajše, ki so pravkar stopili skozi šolska vrata, pa seveda vse ostale pripravljamo dolgo pričakovano investicijo šmarskega kopališča. Uredili bomo razsvetljavo na pomožnem nogometnem igrišču, pri podružnični osnovni šoli Zibika bomo skupaj s tamkajšnjim športnim društvom uredili novo odbojkarsko igrišče na mivki. Na območju krajevne skupnosti Sv. Štefan izvajamo dve veliki milijonski investiciji, in sicer poteka sanacija plazišča ter obnova ceste Grobelce–Volčja jama.

Po pomladanskih poplavah, ki so prizadele center Šmarja pri Jelšah, smo se v občinski upravi resno lotili naloge celostnega reševanja poplavne varnosti kraja; skupaj z direkcijo za vode in podjetjem Hidrosvet pripravljamo študije in projekte za celostno protipoplavno varnost Šmarja pri Jelšah.

Počasi se lotevamo priprave novega proračuna za leto 2025, ki bo prav tako močno investicijsko naravnan. Ciljamo na veliko razpisov, ki jih razpisujejo različna ministrstva, računamo tudi na kohezijska sredstva. Verjamem, da bomo uspešni na razpisih in bomo tako lahko nadaljevali zgodbo urejanja dvorca Ješingrad in ureditve celotne njegove okolice ter izgradnje kopališča. Hkrati z vsemi krajevnimi skupnostmi sodelujemo pri urejanju občinskih cest in skrbimo za pester utrip življenja v naseljih po celotni občini.

Veseli smo tudi odzivov in predlogov, ki jih dobimo na terenu, dogodkih ali jih vi, spoštovane občanke in občani, prenesete do nas kako drugače. Vaša mnenja so nam posebej dragocena pri našem delu. To se je pokazalo tudi v zadnjih mesecih v postopku izdelave občinske celostne prometne strategije, s katero dobivamo in snujemo celostno prometno ureditev v naši občini, ne le v centru, ampak po vseh krajevnih skupnostih. Zahvaljujem se vsem občanom, ki ste sodelovali na javnih razpravah in v anketah, v katerih ste dali številne odlične predloge in mnenja, ki jih bomo upoštevali pri načrtovanju konkretnih trajnostnih prometnih rešitev.

Zahvaljujem se tudi občinskim svetnikom za sodelovanje ter zaposlenim v občinski upravi za vestno in odgovorno delo, dobro pripravljene projekte in prijave na razpise, ki nam omogočajo črpanje sredstev za investicije, ki jih svetniki z veseljem potrdijo. Le na tak način, v slogi, ob razumevanju in s trdim delom lahko pridemo do želenih rezultatov in razvijamo uspešno občino, ki bo prijazna vsem generacijam.

Pozdrav,

Matija Čakš, dr. vet. med., spec. bujatrike, župan

Oktobra porušimo staro občinsko stavbo

Prvega oktobra se začenjajo pripravljalna dela za rušitev objekta stare občine na Aškerčevem trgu 12 v Šmarju pri Jelšah. Dela bodo predvidoma trajala 30 dni, v tem času bodo parkirišča v okolici objekta zaprta.

Pred rušitvijo objekta bo objekt izključen iz komunalne in energetske infrastrukture, nadaljnja dela bodo potekala fazno. V prvi fazi načrtovanih del bodo odstranjeni strešna kritina, žlebovi, obrobe in leseno ostrešje. Sočasno bo potekala demontaža oken in vrat, odstranila se bo pohištvena oprema, elementi strojnih instalacij in toplotna izolacija s plošče na podstrešju. V drugi fazi bo sledilo rušenje zidanih konstrukcij, dela pa bodo zaključena z zasipom gradbene jame, ki bo nastala po odstranitvi objekta.

Dela bo opravil izbrani izvajalec Janko Orač, s.p., Šmarje pri Jelšah, predvidoma v 30 dneh. Zaradi narave del in organizacije gradbišča bo v času izvedbe del popolna zapora vseh parkirišč v okolici objekta (ob objektu, nad zakloniščem), dovozne ceste do parkirišč in prehoda med objektoma Aškerčev trg 11 in 12.

Zaposleni javnih ustanov na tem območju in stranke lahko v času zapore uporabijo preostala javna parkirišča v Šmarju pri Jelšah (pri avtobusni postaji, železniški postaji in vrtcu, pokopališču, v športnem parku, pri občini in kulturnem domu). V prihodnjem mesecu redarji Medobčinskega inšpektorata in redarstva ne bodo izvajali nadzora nad časovno omejenim parkiranjem v modri coni na označenih parkiriščih ob občini, kulturnem domu in oskrbovanih stanovanjih, ohranja pa se nadzor parkiranja v modri coni pri Skazovi hiši, lekarni in zdravstvenem domu v Šmarju pri Jelšah.

Za pešce bo dostop do upravne enote, sodišča in geodetske pisarne urejen po ustrezno zaščitenem in označenem prehodu skozi park pred staro občino in pasom do obstoječega vhoda objekta na Aškerčevem trgu 11.

V času del bo povečan hrup in prašenje; prašenje se bo sicer omililo s stalnim zmernim polivanjem oziroma pršenjem območja z vodo. Povečan bo tudi promet s tovornimi vozili in vozili gradbene mehanizacije. Dela bodo potekala samo podnevi med 7. in 18. uro.

Projektno dokumentacijo za odstranitev objekta in varnostni načrt za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu na gradbišču je decembra 2021 izdelalo podjetje Navor iz Celja, ki bo tudi nadzorovalo dela.

O objektu in razlogih za rušitev

Objekt je nestanovanjska stavba, zgrajena v času okoli leta 1960, po nekaterih podatkih 1962. Objekt je bil zgrajen za potrebe samskega doma, glavnino časa pa je bil uporaben kot upravno središče kraja in občine. Upravna enota je v objektu poslovala do leta 2011, občinska uprava do avgusta 2019; od takrat je objekt zaprt.

Zunanje mere objekta so 34x11,6 m, velikost zazidane površine je 416,6 m^2, v njem je 5 etaž – klet, pritličje in tri nadstropja. Po več meritvah in izdanih ocenah je bila stroka enotna: objekt ni varen, saj ne izpolnjuje bistvenih zahtev glede varnosti, stabilnosti in nosilnosti osnovne nosilne konstrukcije, sanacijska dela pa bi bila zelo obsežna, zahtevna in ekonomsko neupravičena.

Pred odločitvijo o odstranitvi objekta je Občina kot lastnica v letih 2009, 2010 in 2015 pridobila več mnenj glede mehanske trdnosti, varnosti in stabilnosti objekta. Zadnja ocena stanja je bila narejena v prvi polovici 2020. Meritve so pokazale, da je objekt na severo-vzhodnem vogalu nagnjen za dobrih 16 cm, geološka sestava tal pa ni primerna za plitvo temeljenje, kakršno je bilo izvedeno pri gradnji objekta, tako da objekt ne dosega predpisanega koeficienta računske potresne odpornosti.

Sergeja Javornik

Objekt že pet let sameva, zdaj ga bomo porušili. Foto: arhiv občine

Kaj pripravljamo in načrtujemo?

V tem času tečeta postopka za izbiro izvajalca za obnovo historične fasade na stari šoli v Lembergu in gradnjo kopališča v Šmarju pri Jelšah. V Lembergu želimo ponovno oživiti objekt stare šole ter krajanom in lokalnim društvom omogočiti varen in udoben prostor za družbeno in kulturno udejstvovanje. Izgradnja bazena v Šmarju pri Jelšah pa je že dolgoletna želja in načrtovana naložba, za katero iščemo ustrezne vire financiranja.

Pripravljamo potrebno dokumentacijo za prijavo na razpis Ministrstva za kulturo »Trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v lasti občin ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem – Kohezijska regija Vzhodna Slovenija«. Na razpis bomo poleg celovite prenove fasade dvorca prijavili tudi dejavnosti za spodbujanje in oplemenitenje (kulturnega) turizma.

Obenem tečejo aktivnosti za ureditev zelenih površin okoli dvorca Jelšingrad, ki med drugim vključuje rekonstrukcijo parka ob dvorcu, ureditev odprtih zelenih površin v športno-rekreacijske površine, raznolike zasaditve, umestitve parkovne opreme itd. Načrtovani projekt bomo prijavili na Dogovor za razvoj regij, kamor bomo prijavili tudi projekt izgradnje državne kolesarske povezave od Grobelnega do Halarjevega brega.

Mag. Anita Reich, vodja oddelka za investicije

Stara šola v Lembergu bo dobila novo podobo. Foto: arhiv občine

Parkovna območja okoli dvorca Jelšingrad bodo obnovljena. Foto: arhiv občine

Dela na Grobelnem v polnem teku

V območju treh kategoriziranih uličnih oz. lokalnih cest v naselju Grobelno izbrani izvajalec del podjetje IMP iz Ljubljane vgrajuje 1.412 m kanalizacijskega omrežja, ki ni bilo zgrajeno v sklopu prve faze naložbe. Hkrati potekajo aktivnosti na območju lokacije čistilne naprave.

Za naložbo bo Občina iz Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) prejela milijon evrov.

Zaradi narave del in organizacije gradbišča so določeni odseki javnih kategoriziranih cest mestoma tudi zaprti. Izvajalec del mora o tem sproti obveščati stanovalce.

Vsem krajanom se za motenje posesti in oviranje prometnega režima opravičujemo. Prosimo za razumevanje in potrpežljivost, za kar se vnaprej zahvaljujemo.

Mag. Anita Reich, vodja oddelka za investicije

Dela na območju Grobelnega potekajo po načrtu. Foto: arhiv občine

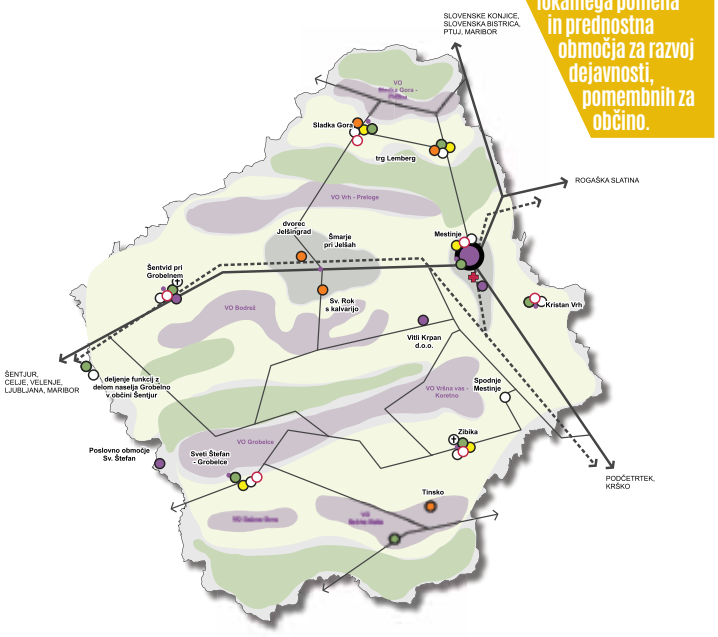
Občina v pripravi občinskega prostorskega plana

Aprila lani je Občina Šmarje pri Jelšah s sklepom župana začela s postopkom priprave občinskega prostorskega plana (OPP), ki se pripravlja v sklopu prvih sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta (SD OPN1) in bo nadomestil leta 2010 sprejeto Strategijo prostorskega razvoja občine Šmarje pri Jelšah (SPRO). Potreba po pripravi OPP se je pokazala na podlagi novih dejstev v prostoru, prejetih pobud in predlogov, razvojnih potreb občine, novih strategij in zakonodajnih sprememb. Z OPP bo občina določila cilje in prednostne naloge prostorskega razvoja občine, naselja v omrežju naselij in njihovo vlogo, zasnovo omrežja gospodarske javne infrastrukture, zasnovo družbene infrastrukture lokalnega pomena, prednostna območja za razvoj dejavnosti, pomembnih za občino, zasnovo zelenega sistema ter urbanistični zasnovi krajev Šmarje pri Jelšah in Mestinje.

Osnutka OPP in okoljskega poročila sta bila razgrnjena (na vpogled ter dajanje pripomb in predlogov javnosti) od 30. julija do 6. septembra 2024. Javna obravnava je potekala 4. septembra 2024 v veliki sejni sobi Občine, kjer je dokumenta predstavil predstavnik izdelovalca Regijske razvojne družbe (RRD) Urban Švegel. Na dokumenta sta v času javne razgrnitve prispela le dva predloga, ki bosta vključena v nadaljnji proces sprejema občinskega prostorskega plana.

Lucija Čakš Orač, vodja oddelka za okolje in prostor

Karta 3: Usmeritve za družbeno infrastrukturo lokalnega pomena in prednostna območja za razvoj dejavnosti, pomembnih za občino

Karta usmeritev za družbeno infrastrukturo lokalnega pomena in prednostna območja za razvoj dejavnosti, pomembnih za občino.

legenda

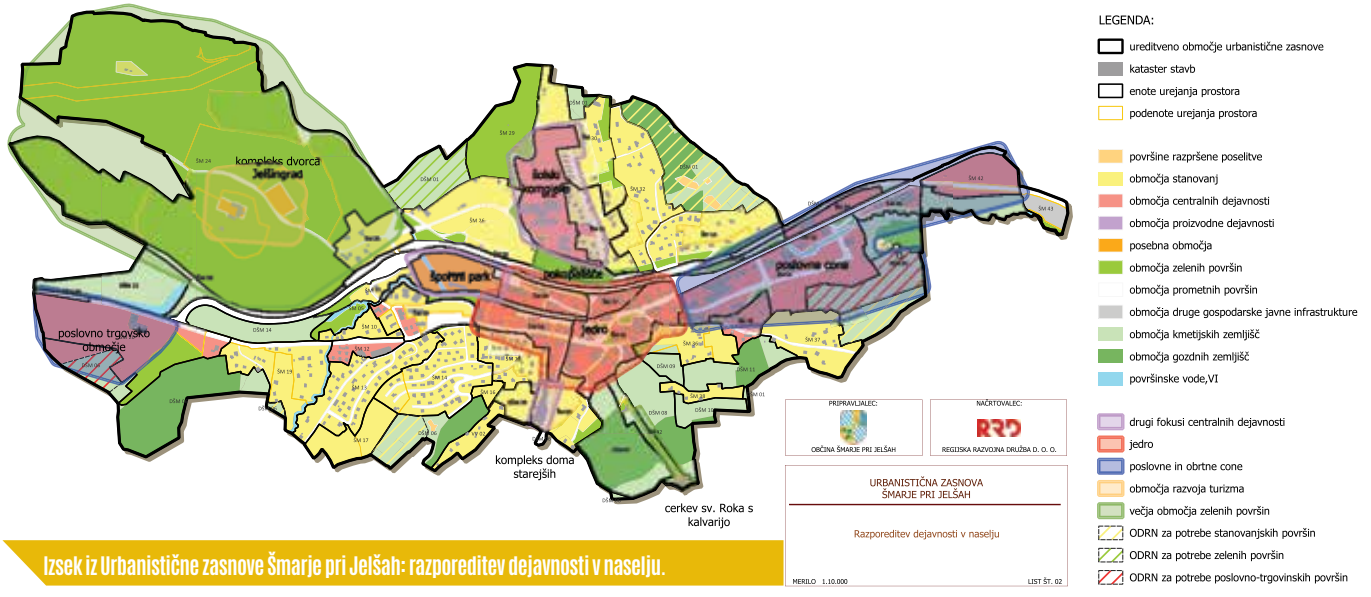
I. ZASNOVA DRUŽBENE INFRASTRUKTURE
- občinsko središče (izobraževalno, zdravstveno - zdravstveni dom, upravno, reševalno - gasilci, kulturno, socialno-oskrbno, rekreacijsko, športno, gospodarsko, trgovsko in versko središče občine s pripadajočo družbeno infrastrukturo)
- podružnična šola in enota vrtca
- gasilski dom in delovanje gasilskega društva
- satelitski urgentni center
- rekreacijska in športna infrastruktura (igrišča, dvorane, ...)
- območje za udejanjanje ljubiteljske kulture (dom krajanov, kulturni dom, itd.)

II. ZASNOVA DRUŽBENO POMEMBNIH DEJAVNOSTI
- predvidena vzpostavitev trgovske in/ali gostinske ponudbe
- osnovni poslovni servis (bankomat)
- sedež župnišča

II. PREDNOSTNA OMBOČJA ZA RAZVOJ DEJAVNOSTI, POMEMBNIH ZA OBČINO
- pomembnejše lokalno središče s poudarjeno gospodarsko funkcijo
- ostala območja za razvoj poslovnih in gospodarskih dejavnosti
- turistično pomembno območje
- vinogradniško območje (pretežno vinogradniška in ostala agrarna dejavnost)
- pretežno agrarna dejavnost

IV. POMEMBNEJŠE PROMETNE POVEZAVE
- železniška proga
- državna cesta
- občinska cesta

V. POMOŽNI SLOJI
- pretežno gozdnata območja

Izsek iz Urbanistične zasnove Šmarje pri Jelšah: razporeditev dejavnosti v naselju.

Občinska celostna prometna strategija Občine Šmarje pri Jelšah – *kakšno je obstoječe stanje?*

V sklopu nadaljevanja priprave Občinske celostne prometne strategije Občine Šmarje pri Jelšah smo v zadnjih mesecih podrobneje analizirali obstoječe stanje, postavili prioritete in počasi prehajamo v fazo zasnove akcijskega načrta za prihodnjih sedem let, ki bo tudi podlaga za pridobivanje sofinancerskih sredstev za pomembnejše projekte.

Občani Šmarja pri Jelšah so pokazali izredno pripravljenost za trajnostne oblike mobilnosti, kar potrjujejo rezultati nedavne ankete med občani, izvedene v okviru izdelave strategije. Med ključnimi ugotovitvami izstopa dejstvo, da so se prebivalci občine pripravljeni voziti s kolesom za vsakodnevne poti po urejenih in primernih kolesarskih površinah, in sicer 52 % bi se jih bilo pripravljenih voziti do 5 km, ostali anketirani do 10 km ali celo več, samo 19 % pa je tistih, ki se niso pripravljeni ali se ne morejo voziti s kolesom. Hkrati so prebivalci izrazili podporo hoji, saj je približno 80 % anketiranih hojo do cilja v trajanju do 5 minut označilo kot sprejemljivo.

Prej nevarno križišče v Šmarju pri Jelšah je bilo pred leti preurejeno. Foto: Tina Cvahte Ojsteršek

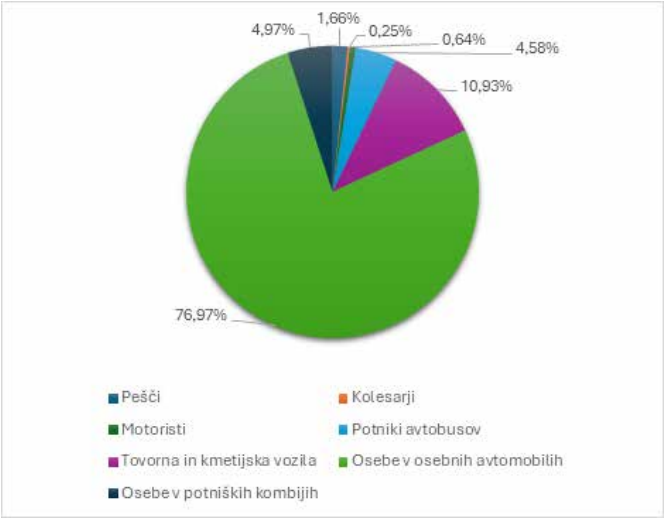
Največkrat po opravkih z avtom

Prebivalci občine Šmarje pri Jelšah sicer za svoje najpogostejše poti (npr. v službo, šolo, po opravkih) še vedno večinoma uporabljajo avtomobil (kot voznik), in sicer kar 81 % ga uporablja (skoraj) vsak dan. Kar nekaj je takšnih, ki se vozijo v avtomobilu kot sopotniki (19 % skoraj vsak dan), nekaj jih redno hodi peš (28 % skoraj vsak dan). Rezultati ankete so prav tako pokazali, da prebivalci močno podpirajo izboljšanje pogojev za javni prevoz, predvsem z več avtobusnimi linijami in postajami, bližje njihovim domovom. V smislu pomembnosti področij prometnega urejanja pa je bilo največ poudarka na izboljšanju kolesarskih stez in povečanju varnosti pešpoti, kar izpostavljajo kot prioriteto za razvoj trajnostne mobilnosti v občini.

Pešcev in kolesarjev (pre)malo

Analizirali smo tudi prihode šolarjev, kjer se je izkazalo, da več kot polovico otrok v šolo pripeljejo z avtomobilom, dodatnih 27 % večinoma uporablja šolske prevoze. Le 21 % otrok pride peš ali s kolesom, pri čemer je izrazita neuporaba kolesa kot modalitete prihoda v šolo, saj ga povprečno uporabljata le dva odstotka anketiranih učencev.

Podobno stanje izkazujejo tudi informacije iz štetja prometa, ki je bilo junija izvedeno v središču Šmarja pri Jelšah na Rogaški cesti. Kolesarjev in pešcev je v primerjavi z motoriziranimi načini prevoza zelo malo, kljub temu da gre za glavno ulico v naselju.

Občani so izrazili tudi svoje nezadovoljstvo glede trenutnega stanja cestne infrastrukture, zlasti na območjih z več tovornega prometa in šolskih poteh, kjer ni urejenih varnih pešpoti. Poleg tega je bilo več komentarjev glede pomanjkljive varnosti in urejenosti cest v naseljih izven občinskega središča, kar vključuje nevarna križišča, pomanjkanje prehodov za pešce in tranzitni tovorni promet.

Izzivi prihodnosti

Glede na poselitveno razpršenost občine, razvejanost infrastrukture in dejstvo, da se več kot dve tretjini zaposlenih občanov na delo vozi v druge občine, je obremenjenost z motoriziranim prometom pričakovana, hkrati pa prinese določene probleme, ki jih bo prometna strategija morala nasloviti. Kot glavne prioritete za naslednjih sedem let bo strategija tako definirala: izgradnjo in ureditev peš poti v območjih strnjene poselitve in izboljšanje infrastrukturnih pogojev za kolesarjenje za vsa naselja v občini, predvsem povezave na državne kolesarske poti; spodbujanje večje uporabe in ponudbe javnega potniškega prometa; preusmeritev predvsem tranzitnega prometa stran od najbolj obremenjenih prometnic v središčih in infrastrukturne pogoje za varno odvijanje motoriziranega prometa; prilagoditev mobilnostnih opcij za osebe z ovirami, ranljive skupine in starejše; zagotavljanje pogojev za prehod na bolj trajnostne načine mobilnosti, kjer je to mogoče. V naslednjih korakih bodo prioritete konkretizirane z ukrepi, kjer bomo pozvali k sodelovanju tudi občane, in podrobnim akcijskim načrtom.

Tina Cvahte Ojsteršek, Fakulteta za logistiko Univerze v Mariboru

Projekt brezplačnih prevozov za starejše Prostofer so na javnih razpravah in v anketah občani izpostavili kot dober primer trajnostne mobilnosti. Foto: arhiv občine

Sofinancira Evropska unija
REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Sanacija plazu ob cesti Grobelce-Sv. Štefan

Januarja prihodnje leto bo končana sanacija plazu ob lokalni cesti Grobelce–Sv. Štefan. Plaz se je sprožil maja lani po močnejšem deževju in poškodoval cesto, ki je precej obremenjena z lokalnim prometom, po njej vozi tudi šolski avtobus.

V postopku izbire izvajalca je bil za izvedbo sanacijskih del izbran podjetnik Marjan Sajko. Predvidena so globinska drenažna rebra, dve pilotni steni in kompletna sanacija 450 metrov dolgega cestnega odseka z novo asfaltno prevleko. Pogodbena vrednost del znaša nekaj manj kot 800.000 evrov, od tega bo glavnino denarja sofinanciralo Ministrstvo za naravne vire in prostor.

Zaradi sanacije bo do 30. novembra 2024 delna oziroma občasno popolna zapora ceste. Obvoz je mogoč po lokalnih cestah. Uporabnike prosimo za upoštevanje prometne signalizacije in se zahvaljujemo za razumevanje.

Sergeja Javornik

Sanacija plazu bo končana januarja. Foto: arhiv občine

Za pomoč na domu uporabniki odslej plačajo 30 centov več na uro

Od prvega julija veljajo višje cene storitve pomoč na domu, ki jo za občane izvaja Dom upokojencev Šmarje pri Jelšah.

Občina Šmarje pri Jelšah je po pravilniku o metodologiji oblikovanja cen dolžna kriti najmanj polovico cene efektivne ure in strošek strokovne priprave v celoti. **Cena na uro za delovni dan** po novem znaša **24,61 EUR** z upoštevano subvencijo države v višini 2,04 EUR (povišanje za 5,85 %), od tega občina krije ceno v višini 17,31 EUR, **za uporabnike** pa po novem cena znaša **7 EUR oz. 30 centov več kot prej**. Zavedamo se, da nekateri starejši težje zagotavljajo sredstva za sofinanciranje storitve, zato smo v ceni predlagali neenakomerno porazdelitev povišanja cene (cena za občino se je za delovni dan povišala za 6,52 % glede na sedaj veljavno ceno, za uporabnike pa za 4,28 %).

Cena na uro za nedelje in nočni čas po novem znaša **29,10 EUR**, od tega občina krije 20,40 EUR, cena **za uporabnike** pa po novem znaša **8,70 EUR oz. 30 centov več kot do sedaj**. **Cena na uro za praznike in dela proste dneve** po novem znaša **31,33 EUR**, od tega občina krije 21,93 EUR, cena za **uporabnike** je **9,40 EUR oz. 40 centov več kot do sedaj**.

Dom upokojencev predvideva, da bodo izvajali socialno varstveno storitev pomoč na domu za povprečno 60 uporabnikov storitve iz občine Šmarje pri Jelšah. Storitev bo izvajalo 6 socialnih oskrbovalk, ki bodo skupaj opravile poprečno po 660 ur efektivnega dela mesečno. Na uporabnika odpade povprečno nekaj manj kot 11 efektivnih ur pomoči na domu mesečno. Storitev lahko traja pri posameznem upravičencu največ 20 ur tedensko.

Damjan Boštjančič,
vodja oddelka za družbene dejavnosti

	cena na efektivno uro (v eur)	subvencija občine na efektivno uro (v eur)	cena za uporabnika na efektivno uro (v eur)
cena na delovni dan *struktura*	24,61 *100 %*	17,31 *70,34 %*	7,30 *29,66 %*
cena za nedelje in nočni čas *struktura*	29,10 *100 %*	20,40 *70,10 %*	8,70 *29,90 %*
cena za praznike in dela proste dneve *struktura*	31,33 *100 %*	21,93 *70,00 %*	9,40 *30,00 %*

Struktura cene za storitev pomoč na domu od 1. 7. 2024

Pokrita kolesarnica pri šoli

Na severni strani objekta šole v Šmarju pri Jelšah smo izgradili pokrito kolesarnico za 22 koles. Zaradi višinskih razlik terena je bilo treba urediti prostor med cesto in kolesarnico ter zamenjati robnike ob cesti, ker so bili popolnoma dotrajani.

Prostor za kolesa predstavlja betonska plošča z nosilci za 22 koles, nadstrešnica pa je iz pocinkane in barvane kovine, pokrita s pločevino. Obenem smo asfaltirali površino med cestiščem in novo kolesarnico ter prestavili obstoječo panelno ograjo.

Damjan Boštjančič,
vodja oddelka za družbene dejavnosti

V novi kolesarnici bo prostora za 22 koles. Foto: arhiv občine

Za večjo varnost v prometu

K varnosti v prometu ne prispevajo le udeleženci z upoštevanjem cestno-prometnih predpisov, pomembno je tudi redno vzdrževanje cestne infrastrukture in obcestnega območja.

Redno vzdrževanje cest in zagotavljanje prevoznosti cest v občini urejata Pravilnik o rednem vzdrževanju javnih cest in Odlok o občinskih cestah v Občini Šmarje pri Jelšah. Ceste, ki so predmet odloka, upravlja občina, v odloku pa so natančno opredeljene tudi obveznosti lastnikov oziroma uporabnikov zemljišč in objektov ob občinskih cestah.

Posegi v obcestni pas le s soglasjem

Veje dreves, žive meje, trte, visoki nasadi, poljščine in podobno ne smejo poslabšati ali onemogočati preglednosti oziroma ovirati prometa. Za zagotavljanje preglednosti prometne signalizacije je nujno redno vzdrževanje obcestne vegetacije, pa tudi dreves in drugih zasaditev, ki lahko ogrožajo cesto in/ali promet na njej. Redno vzdrževanje obcestnega območja je tudi prispevek k urejenemu videzu naselij, krajevnih skupnosti in celotne občine.

Zakon o cestah med drugim določa, da v območju nivojskega križišča občinskih cest, križišča občinske ceste z železniško progo ali v območju cestnih priključkov na občinsko cesto ter na notranjih straneh cestnih krivin oz. ovinkov ni dovoljeno postaviti objektov, naprav in drugih predmetov ter storiti kar koli drugega, kar bi oviralo preglednost cest, križišča ali priključka.

Prav tako omenjeni zakon in odloki o občinskih cestah določajo, da je na cestnem svetu prepovedno zasaditi živo mejo, drevje, trto ali druge visoke nasade ali poljščine. Posegi v prostor varovalnega pasu občinske ceste so dovoljeni le s soglasjem upravljavca občinske ceste. Tako lahko npr. zasaditev žive meje ali dreves tudi na zemljišču v zasebni lasti upravljavec ceste (občina ali država) prepove, za kar morajo obstajati utemeljeni razlogi (interesi varovanja občinske ceste in prometa na njej, širitve zaradi prihodnjega razvoja prometa ter varovanja njenega videza).

Upravljavci in vzdrževalci cest imajo pravico in dolžnost, da v skladu s Pravilnikom o rednem vzdrževanju javnih cest vzdržujejo vegetacijo na brežinah in bermah, prav tako pa se na površinah, ki so sestavni del ceste, vegetacija kosi, obrezuje in seka najmanj v takem obsegu, da sta zagotovljena prosti profil ceste (npr. veje ne ovirajo vozil) in predpisana preglednost, da so vidne in dostopne prometna signalizacija in prometna oprema ter cestne naprave in druge ureditve. Izvajalec vzdrževanja cest vzdržuje tudi cesti bližnja drevesa in druge zasaditve, ki lahko ogrožajo cesto ali promet na njej.

Neurejena vegetacija ob cestah ogroža prometno varnost, onemogoča dostop reševalnim, gasilskim in drugim večjim vozilom ter lahko povzroča materialno škodo. Foto: arhiv PGD Kristan Vrh

Kot upravljavec občinskih cest smo seveda odgovorni za njihovo prevoznost, s čimer prispevamo k varnosti udeležencev v prometu. Verjamemo pa, da lahko na tem področju naredimo korak naprej ter k rednemu vzdrževanju in videzu urejenosti celotne občine prispevamo vsi skupaj. Na nekaterih območjih občine krajevne skupnosti v sodelovanju z lastniki obcestnih zemljišč organizirajo akcije ureditve obcestnega območja. V prihodnjih tednih pa bo občina z izvajalci vzdrževalnih del izvedla obsežnejšo akcijo za zagotovitev zakonitega in varnega stanja ob cestah.

Ob tem apeliramo (tudi) na razumevanje lastnikov obcestnih zemljišč, da bodo ponekod nujne odstranitve oziroma obrezovanje dreves, grmov, živih mej in podobno. Zavedati se moramo, da vegetacija, ki posega v cestni pas, ogroža varnost udeležencev, lahko povzroči materialno škodo. Marsikje je onemogočen oziroma precej oviran dostop za reševalna, gasilska, komunalna vozila, kmetijsko mehanizacijo. Največ težav neurejena vegetacija povzroča pozimi, ko se lahko veje pod težo snega/ledu upognejo, zlomijo in s tem povzročijo dodatno nevarnost za vse udeležence v prometu, nastaja pa tudi škoda na vozilih različnih servisnih služb.

Borut Lorger, oddelek za investicije

Poplavna (ne)varnost Šmarja pri Jelšah

Šmarski potok s pritoki je osrednji vodotok, ki teče skozi Šmarje pri Jelšah. Ob večjih količinah padavin potok že od nekdaj prestopa bregove, voda pa največ škode povzroča v nižinskem delu kraja z gosto zidavo. Poplavno nevaren je predvsem del med sotočjem Dvorskega in Šmarskega potoka na zahodu ter čistilno napravo na vzhodu. Prvi ukrepi za izboljšanje poplavne varnosti Šmarja segajo že nekaj desetletij nazaj, ko se je potok s pritoki postopoma reguliral, urejal v okviru melioracij, prav tako pa so se izvajali krajši odseki prestavitev struge v okviru urbanizacije prostora.

Z namenom pristopa k celoviti ureditvi poplavne varnosti Šmarja je bila leta 2005 izdelana hidrološko-hidravlična analiza območja. Zaradi spremenjenih hidroloških razmer je občina leta 2018 naročila izdelavo Koncepta povečanja poplavne varnosti Šmarja pri Jelšah, ki jo je izdelalo podjetje Hidrosvet. Skladno s konceptom bo kraj poplavno varen šele, ko bo izvedena kombinacija protipoplavnih ukrepov, tj. izgradnja objektov štirih suhih zadrževalnikov, izgradnja visokovodnih zidov in nasipov, ureditev struge Šmarskega potoka, izvedba ukrepov za odvod zalednih meteornih voda in izgradnja ustrezno dimenzioniranih mostnih konstrukcij v središču kraja. Skupna vrednost izvedbe investicij je bila leta 2018 ocenjena na 7,7 milijona evrov, danes pa bi bil ta znesek znatno višji. Skladno z zapisanimi ukrepi je bila leta 2022, v vrednosti dobrega milijona evrov, že izvedena izgradnja prodnega zadrževalnika in ureditev potoka izpod Barbare, ki pred visokimi vodami rešuje osrednje javne objekte v kraju.

Ukrepi po majskih poplavah

Šmarski potok je nazadnje prestopil bregove 17. maja 2024 okoli 23. ure, ko je v močnem nalivu padlo približno 17 l/m² dežja in poplavilo 30 objektov na Slomškovi, Kolodvorski, Cankarjevi ulici ter Rogaški cesti. Prizadetim v poplavah je občina namenila sredstva za pomoč ob naravnih nesrečah, nato pa nemudoma pristopila k preverbi izvedljivosti tistih ukrepov, ki lahko v kratkem času učinkovito izboljšajo poplavno varnost kraja, tj. preverba prevodne sposobnosti skozi center naselja, izgradnja visokovodnih zidov na levem bregu Šmarskega potoka ter možnost povečanja mostnih odprtin na Kolodvorski ulici in Rogaški cesti. Hitro izvedeno je bilo čiščenje struge Šmarskega potoka, ki so jo pred poletjem opravili koncesionarji Direkcije Republike Slovenije za vode Nivo EKO.

Občina je odločena zagotoviti poplavno varnost kraja z izvedbo vseh protipoplavnih ukrepov, navedenih v Konceptu povečanja poplavne varnosti, zato se je za pomoč obrnila tudi na državo. Julija je na Direktorat za vode, ki ga vodi Ministrstvo za naravne vire in prostor, naslovila prošnjo z elaboratom za umestitev centra kraja v območja pomembnega vpliva poplav (OPVP). To so poplavna ob-

Regulacija Šmarskega potoka 1965. Vir: Celjski tednik

Razglednica prikazuje poplave 12. novembra 1925 v Šmarju pri Jelšah. Razglednico hranijo v Knjižnici Šmarje pri Jelšah.

Center Šmarja pri Jelšah na integralni karti razredov poplavne nevarnosti. Vir: Atlas voda, stanje na dan 21. 8. 2024.

močja, na katerih obstaja možnost nastanka pomembnih škodljivih posledic za zdravje ljudi, okolje, kulturno dediščino in gospodarske dejavnosti ter predstavljajo območja s potencialno največjimi škodami v primeru poplav. Če bodo merila za opredelitev poplavnih območij pokazala, da Šmarje sodi v omenjeno kategorijo, bo za izvedbo in finančno kritje celostnih ukrepov za poplavno varnost našega kraja odgovorna država. Za lastnike stavb na poplavnem območju bi to pomenilo možnost hitrejše realizacije ukrepov, za našo občino pa finančno razbremenitev.

Proces realizacije vseh protipoplavnih ukrepov bo zaradi kompleksnosti posegov in zagotovitve potrebnih finančnih sredstev dolgotrajen. Kratkoročne rešitve so zato lahko le sistemi varovanja z začasnimi protipoplavnimi ukrepi, ki so predvsem v rokah stanujočih na ogroženih območjih. Po posvetu s hidrologom jim zato svetujemo, da kupijo mobilne protipoplavne stene, ki se na odprtine objektov namestijo pred poplavo in učinkovito preprečijo vdor vode v stavbo, z okolnih zemljišč pa morajo pravočasno umakniti avtomobile in druge pomične predmete. Pred prihajajočim jesenskim deževjem zato lastnike pozivamo, da se na morebitne poplavne dogodke čim bolje pripravijo ter spremljajo obveščanje meteorologov in civilne zaščite.

Lucija Čakš Orač, vodja oddelka za okolje in prostor

Brezplačne storitve za podjetnike

Razvojna agencija Sotla kot del projekta Podporno okolje 2023-2025 - SPOT Svetovanje Savinjska ponuja širok spekter brezplačnih storitev za podjetnike in tiste, ki to želijo postati.

- **Individualno podjetniško svetovanje** je priložnost za podjetnike in bodoče podjetnike, da dobijo prilagojene nasvete za svoje poslovne izzive in cilje.
- **Brezplačne delavnice in usposabljanja** so priložnost za učenje in razvoj veščin, ki so ključne za uspešno poslovanje.
- **Tedensko informiranje o poslovnih/podjetniških** vsebinah je odličen način za ohranjanje stika z novostmi in trendi v poslovnem svetu.
- **Izvedba postopkov registracije podjetij**, kar je še posebej koristno za tiste, ki vstopajo na podjetniško pot.
- **Podpora pri drugih statusnih spremembah podjetij**, kar vključuje spremembe, kot so spremembe lastništva, naslova podjetja in podobno.

Za več informacij o storitvah in kako jih lahko izkoristite, obiščite spletno stran **www.ra-sotla.si** ali pokličite na telefonsko številko **03 817 18 60**.

Razvojna agencija Sotla nudi bogat nabor svetovanj in usposabljanj. Foto: arhiv agencije

Nova izobraževalna sezona se začenja tudi v šmarski knjižnici

Ena od nalog splošnih knjižnic je sodelovanje v vseživljenjskem izobraževanju. V naši knjižnici jo izpolnjujemo tudi z univerzo za tretje življenjsko obdobje (UTŽO), študijskimi krožki, izobraževalnimi predavanji in sodelovanjem v Tednih vseživljenjskega učenja.

Tretji torek v septembru se je začelo novo študijsko leto UTŽO, ki bo letos novembra praznovala 15 let delovanja. UTŽO nudi obilo priložnosti in možnosti kakovostnega preživljanja prostega časa v tretjem življenjskem obdobju.

V preteklem letu je nova znanja in veščine pridobivalo več kot 270 članov v 27 različnih krožkih. Tudi letos bomo nadaljevali s torkovimi srečanji, ki prinašajo raznolike izobraževalne, kulturne in zabavne vsebine, med njimi mesečna predavanja Zrele univerze Filozofske fakultete Maribor. V oktobru bodo z delom začeli številni krožki: pohodniški, kolesarski, domoznanski, vadba za vitalno telo, ročna dela, zeliščarske in kuharske delavnice, rodoslovje, moderna kaligrafija, likovni krožek, delavnice fraktalne risbe, gledališka in pevska skupina, računalniška izobraževanja, druženje ob kartah, fotografiranje s pametnimi telefoni, dopoldanski filmski abonma, tečaji tujih jezikov ...

Prav tako v novo sezono vstopamo s študijskimi krožki, nadaljevale se bodo tedenske bralne urice v šmarskem domu upokojencev, mesečna srečanja bralnega študijskega krožka, veselimo se izdaje priročnika Moja zelišča – vir življenjske moči, ki ga je pripravila Špela Sodin z zeliščarskim krožkom. Skupaj z varstveno delovnim centrom snujemo nov študijski krožek na temo lahkega branja.

V decembru bomo zaključili s 1. planinsko bralno značko, ki smo jo zasnovali skupaj s šmarskim planinskim društvom, pripravljamo že izbor gradiva in gostov za drugo, ki jo bomo začeli v novem koledarskem letu.

Nove izobraževalne in kulturne vsebine najdete tudi na našem YouTube kanalu https://bit.ly/KSPJ-youtube.

V oktobru začenjamo s pripovedovalskimi večeri za odrasle, v novembru s ponedeljkovimi srečanji s Karlom Gržanom, od septembra naprej pa se bomo srečevali na psiholoških večerih. V maju nas čakajo jubilejni trideseti Tedni vseživljenjskega učenja (TVU) z osrednjo prireditvijo Parado učenja. S sloganom TVU Učenje je življenje – naj krepi in radosti! vas vabimo v našo družbo.

Jana Turk Šulc, Knjižnica Šmarje pri Jelšah

Z lanskega uvodnega srečanja UTŽO. Foto: arhiv knjižnice

KRPAN park v šmarski Dobravi

KRPAN park je naša zahvala in prispevek skupnosti, ki nas je podpirala skozi leta. Drevesa so simbol naše rasti, udobni kotički za druženje pa naše darilo. Naj bo to prostor povezovanja in ustvarjanja spominov.

Letos se v neposredni bližini nove stanovanjske soseske Dobrava v Šmarju pri Jelšah uspešno zaključuje prav poseben projekt, ki je nastal kot simbol zahvale in podpore lokalni skupnosti. V podjetju PIŠEK – Vitli KRPAN smo se v sodelovanju z Občino Šmarje pri Jelšah odločili ustvariti zeleni kotiček, namenjen tako sedanjim kot tudi prihodnjim generacijam Šmarčanov.

V okviru projekta smo zasnovali in uredili park, ki simbolizira naše dolgoletno delovanje in povezanost z lokalnim okoljem, ki traja več kot 45 let. Osrednji element parka je 45 dreves, ki ne predstavljajo le uspehov v preteklosti, ampak tudi trajnostno naravnano prihodnost. V zadnjem letu smo uredili še udobne kotičke, ki park preoblikujejo v pravo družabno središče za vse generacije.

Tako vas že ob vstopu v KRPAN park pozdravi parkovna plošča iz masivnega lesa, ki simbolizira našo zavezanost slovenskim gozdovom. V parku boste lahko odkrili štiri klopi z naslonom za izmenjavo zgodb in druženje z najbližjimi ter dva ležalnika, ki vabita k sprostitvi, branju ali počitku. V parku smo poskrbeli tudi za piknik prostor, kjer lahko ustvarjate prijetne spomine ob dobri hrani in za družabni prostor, namenjen igri, ob kateri hitro mine čas.

Vabljeni, da obiščete KRPAN park in sami doživite harmonijo narave ter udobje, ki ga ponuja ta zeleni kotiček v srcu Šmarja pri Jelšah. S projektom smo želeli prispevati k prihodnosti našega kraja, kjer bo narava v ospredju in kjer bodo lahko ljudje vseh generacij našli prostor za sprostitev, druženje in uživanje v zelenem okolju.

Katja Flis, Pišek - Vitli Krpan

KRPAN park, urejen prostor povezovanja in ustvarjanja spominov. Foto: arhiv podjetja Pišek - Vitli Krpan

Poletje v šmarski knjižnici z več kot 30 dogodki

Poleti se je zvrstilo kar devet pravljičnih doživetij, ki so jih poleg otrok z zanimanjem spremljali tudi njihovi starši, babice in dedki.

S poletno delovno shemo smo v Knjižnici Šmarje pri Jelšah začeli med vrhuncem junijskih dogodkov in z njo v enakomernem tempu nadaljevali vse do konca počitnic.

V dveh mesecih in pol smo tako organizirali več kot 30 različnih dogodkov, od pravljičnih doživetij za najmlajše, pogovorno-pesniškega večera, igranja video iger na velikem platnu, do Rokovega poletja, glasbenih dogodkov v Kulturnici in najnovejših filmskih predstav. Poletje smo sklenili zadnjo počitniško nedeljo, ko smo v sodelovanju z Big bandom Šmarje pri Jelšah vse glasbene navdušence povabili k atriju Muzeja baroka na glasbeni piknik. Ker slika pove več kot tisoč besed, živahno dogajanje raje začutite na fotografijah.

Vlasta Kramperšek Šuc, Knjižnica Šmarje pri Jelšah

arhiv knjižnice

Zadnji koncert Rokovega poletja »Veliki mojstri« je postregel z izjemno glasbeno-ambientalnim doživetjem. Nastopila sta Andrej Kos in Sebastian Bertoncelj.

Udeleženci delavnice v jazz improvizaciji so v Kulturnici navdušili zadnjo avgustovsko soboto.

V sklopu mednarodnega projekta Kino Games smo izvedli turnir v igranju video iger na temo evropskega prvenstva v nogometu. Turnirju v veliki dvorani je sledil ogled nogometnih tekem evropskega prvenstva v nogometu v Kulturnici.

Nove talne označbe ob podružničnih šolah

Pred začetkom šolskega leta smo zaključili z barvanjem novih talnih označb za večjo varnost otrok ob podružničnih šolah na Sladki Gori in Kristan Vrhu, v Lembergu pa je na novo označen pas za pešce.

Namen slikovitega oblikovanja prometnih površin je prijazno opozarjanje voznikov na povečano prisotnost otrok (in pešcev) kot ranljivih udeležencev v prometu, barve pa prispevajo tudi k lepši podobi okolice šol in krajev.

Sergeja Javornik

arhiv občine

Označen pas za pešce v Lembergu.

Nove talne označbe ob podružničnih šolah.

SPET V ŠOLI

Šolsko leto 2024/25 bo Osnovno šolo Šmarje pri Jelšah zaznamovalo z 953 učenci v 50 oddelkih. Centralno šolo obiskuje 758 učencev v 33 oddelkih, podružnične šole pa 195 učencev v 17 oddelkih. Od tega je šolski prag prvič prestopilo 89 učencev, in sicer 43 na centralni in 46 na podružničnih šolah Sladka Gora (8), Mestinje (2), Kristan Vrh (9), Zibika (8), Sveti Štefan (10) in Šentvid (9). Najmočnejše generacije naše šole so trenutno od 6. do 9. razreda, saj štejejo v povprečju po 120 učencev. Generacija letošnjih prvošolčkov pa je občutno manjša, in sicer 89.

Šola med počitnicami nikoli ne počiva, ampak vedno znova poskrbi za privlačnejšo podobo z raznimi vzdrževalnimi deli. Največja investicija letošnjega poletja je zagotovo fantovsko stranišče na višji stopnji centralne šole. Menjali smo vhodna vrata v garderobo višje stopnje, navdušeni kolesarji pa bodo zagotovo veseli popolnoma nove kolesarnice. Temu sledi popolna obnova jedilnice in njenih tal na podružnični šoli Šentvid. Tudi Zibika je bogatejša za obnovljen vmesni prostor pri vhodu v šolo. Nakup didaktičnih sredstev in inventarja pa je tako ali tako stalnica.

V Sloveniji je zaposlovanje postalo pereč problem in tudi mi letos nismo bili izjema pri težavnem iskanju ustreznega kadra, a smo z napori uspeli poskrbeti za nemoten pedagoški proces ter organizacijo dela na centralni šoli in podružnicah.

Z domačim krajem radi sodelujemo, se medgeneracijsko bogatimo, kar dokazujemo z udeležbo ob pomembnejših praznikih, športnih in kulturnih dogodkih, kot so Dan športa v Šmarju, Pustovanje na Šmarski ploščadi, Srednjeveški dan v Lembergu, Prižig lučk, Barbarin sejem, Drevo življenja, Kolesarska dirka po Sloveniji.

Že nekaj let zapored se spogledujemo s projekti, ki med zaposlene in učence prinašajo svežino, zagon, širino in praktična znanja: Lemberg in lokalna identiteta, Ekošola, Zdrava šola, Šolski ekovrt, eTwinning, Kulturna šola, Krokus in Varno s soncem. Prednostna naloga letošnjega šolskega leta je Inovativna pedagogika 5.0, prav tako pa ne smemo pozabiti na škoden vpliv sodobne tehnologije, ki bo vzporedna skrb pri delu z našimi učenci.

Šolske poti se vedno znova srečujejo z lokalno skupnostjo in občino, kar nas bogati in širi naša obzorja. Beseda hvala Občini Šmarje pri Jelšah za podano roko v preteklosti ter nove možnosti in izzive za vnaprej.

Odprta komunikacija vseh, ki se srečujemo v šolskem prostoru, naj bo naše glavno vodilo. Naše delo in uspehi bodo zagotovo opaženi, to pa prinaša zadovoljstvo vseh sodelujočih. Modrost se je še vedno skrivala v iskanju skupnih rešitev.

MITJA ŠKET, RAVNATELJ OŠ ŠMARJE PRI JELŠAH

Naši prvošolci

BITI UČENEC NI KAR TAKO, BREZ NAS TUDI ŠOLE NE BI BILO

Drugošolci centralne šole Šmarje pri Jelšah so se ponovno izkazali kot odlični gostitelji. Prvošolcem in njihovim staršem oz. spremljevalcem so pripravili razigran kulturni program in jih sprejeli z naslednjimi besedami: »*V imenu učencev in delavcev naše šole vam izrekamo toplo dobrodošlico. Danes vstopate v prvi dan vašega devetletnega izobraževanja. V tem času boste doživeli veliko lepega, zanimivega in novega, kar vam lahko povemo iz lastnih izkušenj.*«

Ravnatelj **Mitja Šket** je poudaril, da je zelo vesel, ko je opazil, da so si ob prihodu nekateri prvošolčki skočili v objem, kar pomeni, da so prijatelji še iz vrtca. Dodal je še: »*S trdim delom in trudom smo na šoli poskrbeli, da boste imeli vse, kar si želite. Je pa to številčno ena najšibkejših generacij. Na centralni šoli vas je 43, skupaj s preostalimi podružnicami je skupna številka 88, tako da ste generacija s posebnim privilegijem … Učitelji vam bodo, glede na to število, svoj čas lahko posvetili še bolj individualno.*«

Župan **Matija Čakš** nas je pozdravil v imenu občinskega sveta in nas spomnil, da je to skupina ljudi, ki skrbi tudi za to, da imajo naši najmlajši in seveda vsi ostali, ki prihajajo na šolo, varno pot, varno prihodnost, dobre pogoje v šoli in v kraju. Prav tako se je zahvalil vsem zaposlenim na šoli, ki ne le predajajo znanje, ampak učijo tudi za življenje.

Srečanje brez spremstva staršev so še plahi prvošolčki nadaljevali v knjižnici s knjižničarkama Moniko in Monjo. In po vsem doživetem je bil čas še za sladko presenečenje. Pa če to ni najboljši prvi šolski dan!

Mateja Voh, OŠ Šmarje pri Jelšah

arhiv OŠ

1. razred POŠ Mestinje
Lina Čirkić in Jakob Škoda z razredničarko Majo Gutsmandl.

1. razred POŠ Kristan Vrh
Stojijo z leve proti desni: razredničarka Maja Sekirnik, Jan Povalej, Filip Čokl, Žan Oliver Lisjak, Mark Čokl, druga učiteljica Urška Jurak; sedijo z leve proti desni: Eva Voršnik, Ema Lotrič, Kiara Klavžar, Lana Kvas, Mia Žlof.

1. razred POŠ Zibika
Stojijo z leve proti desni: Meri Jeseničnik, Filip Skamen, Žan Kovač, Iza Bračko, Bor Bah; sedijo z leve proti desni: Emma Ojsteršek, Aljaž Lipnik, Mia Hostnik; razredničarka Danica Žurga, druga učiteljica Tadeja Pevec.

1. razred POŠ Sv. Štefan
Z leve proti desni: Eva Esih, Tija Golob, Rebeka Leskošek, Inja Doberšek, Tinkara Pintar, Lija Golob, Vito Tramte, Zarja Drobinc, Tijaš Perc Marinšek, Erik Smole; razredničarka Marta Rihter, druga učiteljica Katja Koren (manjka).

1. razred POŠ Šentvid
Z leve proti desni: Tuana Belaj, Noe Napret, Tim Trauner, Luka Močnik, Zaja Lebeničnik, Maša Debelak, Vita Drobnak, Nika Žnidarec, Ula Hrovat; razredničarka Marija Lupšina, ravnatelj Mitja Šket.

1. razred POŠ Sladka Gora
Z leve proti desni: Maša Prelić, Andraž Zorin, Tim Sluga, Nejc Rupnik, Tomaž Zidar, Florjan Sodin, Larisa Čakš; manjka Žiga Rančigaj; levo druga učiteljica Karmen Povh, desno razredničarka Marjana Krameršek.

1. a OŠ Šmarje pri Jelšah
Sedijo z leve proti desni: Luka Stiplovšek, Mila Tkavc, Evelina Krajnc, Rumesa Berisha, Sofia Lorger, Rija Sarjaš, Ema Pilko, Björn Benetek, Tinkara Zagajšek, Max Žerko; stojijo z leve proti desni: Luka Dečman, Martin Kunšek in med njima učiteljica Davorina Krajnčan Pur, Urh Guzej, Žak Napret, Jaka Polajžar, Nejc Sovinc, Adam Zidar, Larisa Valentina Gobec, Nena Anderluh, Lucija Jagodič; razredničarka Klavdija Dimec Govedič (manjka).

1. b OŠ Šmarje pri Jelšah
Stojijo z leve proti desni: razredničarka Tjaša Ogrizek, Julian Gašparič, Pija Jecl, Teja Šale, Erin Jančič, Inna Podergajs, Anja Stoiljković, Viva Fon, Igor Grobin, Marjeta Krajnc, Tit Führer, Luka Strašek; sedijo z leve proti desni: Ožbej Kozjan, David Boršič, Liam Bratuša, Leo Posavec, Mija Prevolnik, Šofija Orač, Lenart Mijatovič, Mija Stojan, Arne Lorger, Armir Arugi, Jure Lipuš; druga učiteljica Silva Mesiček Schmid (manjka).

»PRVI« prvi šolski dan

Po dolgih, a za mnoge še vedno prekratkih poletnih počitnicah, je 2. septembra za učence in dijake ponovno nastopil prvi šolski dan. Mnogi se tega dne veselijo, saj ponovno srečajo prijatelje in se hitro vrnejo v ustaljene tirnice. Za druge pa je ta dan prežet z mešanico vznemirjenja in nervoze. To so še posebej občutili učenci prvih razredov in dijaki prvih letnikov, ki so na prvi šolski dan stopili v do sedaj neznane učilnice. Kako so se ob tem počutili ter kako so se na to pripravili?

Tinkara Zagajšek: »Komaj sem čakala, da se bomo začeli učiti.« Foto: Tamara Zagajšek

Luka Dečman: »Bilo je fajn.« Foto: Marko Dečman

Kako so potekale tvoje priprave na šolo?

Tinkara, 1. razred: »Najprej sva z mamico šli kupit šolsko torbo in zvezke, potem pa mi je mami vse zvezke ovila, vse sem dala v torbo in čakala, da bo končno 1. september.«

Luka, 1. razred: »Dobro, bilo je fajn. Nekaj šolskih potrebščin smo kupili prej (npr. torbo), nekaj pa kasneje.«

Si se veselil/a prvega šolskega dne?

Luka: »Prvega šolskega dne sem se zelo veselil, da bi koga na novo spoznal in se kaj novega naučil.«

Tinkara: »Ja, zelo sem se veselila. Da lahko končno vidim svoje prijatelje iz vrtca, da spoznam še kakšne nove in da se končno začnemo učiti.«

Kako si se počutil/a, ko si prvič vstopil/a v šolo kot šolar/ka?

Tinkara: »Počutila sem se fajn! Komaj sem čakala, da se bomo začeli učiti. Spoznala sem svojo novo učiteljico in bila sem res vesela.«

Luka: »Počutil sem se sramežljivo, drugače pa v redu.«

Kaj ti je bilo na 1. šolski dan najbolj všeč?

Luka: »Najbolj všeč mi je bila prijazna učiteljica in odličen mafin, ki smo ga dobili v šoli.«

Tinkara: »Na 1. šolski dan mi je bilo najbolj všeč, da smo šli v jedilnico in jedli malico. Izvedeli smo, s katerimi sošolci bomo razredu. Peljali so nas v knjižnico, kjer smo poslušali zgodbico o jazbecu, ki ni hotel iti v šolo, ker se je bal.«

Tako so na šmarski osnovni šoli letošnji prvošolčki stopili novemu znanju naproti. Precej dlje pa so stopili lanski devetošolci, ki so se letos kot dijaki odpravili v srednje šole.

Si se veselila prvega šolskega dne?

Iva, 1. letnik: »Ja, zelo. Malo me je bilo strah glede fazaniranja, ampak sem se ga kasneje izognila. V glavnem sem se veselila zaradi novih poznanstev in novega načina življenja.«

Imaš kakšne skrbi glede šole, pouka?

Iva: »Malo me skrbijo ocene, a mislim, da bo z veliko sprotnega dela šlo.«

Kako je potekal tvoj dan?

Iva: »Zgodaj zjutraj sem vstala, šla na železniško postajo in z vlakom v Celje. Ko smo prispeli, sem se čez center Celja odpravila do šole, kjer nas je ravnatelj nagovoril. Po razdelitvi v razrede smo odšli v matične razrede in se spoznali z razredničarko. Predstavila nam je najosnovnejše stvari glede šole, pouka in pravil. Kar takoj smo začeli s poukom, po koncu vsake ure pa so nas na hodnikih čakali dijaki višjih letnikov, da bi nas porisali, čeprav jim profesorji niso dovolili.«

Kakšna so tvoja pričakovanja ali želje glede šole za vnaprej?

Iva: »Pričakujem, da mi bo šlo dobro, da se bom udeležila čim več dejavnosti in tekmovanj in spoznala veliko novih ljudi.«

Učenci in dijaki se veselijo novih poglavij v življenju in neumorno korakajo naprej. Letos je eno večjih prelomnic prestopilo 89 prvošolčkov in 106 dijakov prvih letnikov iz šmarske osnovne šole. Vsem želimo, da se v tem šolskem letu in v vseh prihajajočih letih šolanja čim več naučijo in uspešno premagujejo takšne in drugačne izzive.

Pija Herič

Kje so mladi?

Sofinancira program Evropske unije Erasmus+

Ste vedeli, da kar četrtina 15-letnikov ne dosega temeljne pismenosti? Mlade te starostne skupine v knjižnicah najbolj pogrešamo, tudi v šmarski. Prav zato je Knjižnica Šmarje pri Jelšah pristopila k projektu, ki ga sofinancira Evropska unija iz sredstev programa Erasmus+, Inovativna mednarodna knjižnična ustvarjalnost.

Delavnica s Stanko Hrastelj.

Mednarodni projekt, s katerim želimo v knjižnice privabiti več mladih, vodi Srednja gozdarska, lesarska in zdravstvena šola Postojna, poleg naše knjižnice pa v njem sodeluje tudi Državni izobraževalni zavod Jožef Stefan iz Trsta. Tri knjižnice smo se povezale, da skupaj ustvarimo inovativni ustvarjalni program, ki bo pritegnil mlade k večjemu obisku knjižnice in prebiranju knjig. Najprej smo med mladimi izvedli anketo, rezultati katere nam bodo pomagali ugotoviti, kaj si mladi želijo. To nam bo pomagalo pri oblikovanju novih programov, ki jih bodo vse tri sodelujoče knjižnice izvajale tudi po zaključku projekta. S projektom bomo opremili tudi kotičke v knjižnici, ki bodo mladim všečni. Projekt prav tako predvideva vključevanje digitalizacije, v okviru katere bomo za mlade izvedli delavnico izdelave book trailerjev, s katerimi bodo drug drugega spodbujali k branju.

Šmarski knjižničarji so si postavili še en izziv, in sicer kako nagovoriti mlade in se jim približati, da pri njih vzbudimo željo bo branju. Tako smo v sklopu projekta pred poletnimi počitnicami izvedli 8-urno izobraževanje s slovensko pesnico in pisateljico Stanko Hrastelj. Poleg zaposlenih v knjižnici so se delavnice udeležili zaposleni na zavodu TŠM in JSKD, OI Šmarje pri Jelšah, saj mladi predstavljajo izziv tudi njim. Namen delavnice je bil seznaniti se z različnimi pisateljskimi prvinami, ki še posebej nagovarjajo mlade.

Vrednost tri leta trajajočega projekta znaša 60.000 evrov, od tega je za šmarsko knjižnico namenjenih nekaj manj kot 19.000 evrov. V nadaljevanju projekta bomo knjižnični program dopolnili z inovativnimi programi za mlade, o čemer vas bomo sproti obveščali na spletni strani in družbenih omrežjih naše knjižnice.

Irena Černelč, koordinatorica projekta

Pridobljena akreditacija med drugim omogoča vključevanje več sodobnih orodij informacijsko-komunikacijske tehnologije v delovanje knjižnice.

AKREDITACIJA ERASMUS ZA SPLOŠNO IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Knjižnica Šmarje pri Jelšah je v okviru programa Erasmus+, Ključni ukrep 1, Učna mobilnost posameznikov v izobraževanju odraslih pridobila akreditacijo Erasmus za splošno izobraževanje odraslih. Erasmus akreditacija potrjuje, da smo v knjižnici pripravili načrt za izvedbo visokokakovostnih aktivnosti mobilnosti oziroma učnih poti v okviru širših prizadevanj za razvoj naše organizacije. Z Erasmus akreditacijo ima naša knjižnica poenostavljen dostop do možnosti financiranja v okviru programa Erasmus in bolj prožno financiranje posameznih aktivnosti mednarodnih izmenjav in sodelovanja.

V okviru projekta, ki se bo zaključilo v letu 2027, organiziramo delovne obiske naših zaposlenih v knjižnicah in izobraževanja naših uporabnikov v tujini.

Praznovanje ob 270-letnici Sladke Gore, dediščine vere in kulture

Ko častimo svojo preteklost, sprejemamo tudi našo prihodnost. S to mislijo bi lahko začeli zgodbo o Sladki Gori, ki sega v začetek 14. stoletja, ko v pisnih virih zasledimo darilno listino lemberškega gospostva v zvezi z Žičko kartuzijo. Tedaj je ozemlje današnje Sladke Gore in njene okolice spadalo v pražupnijo na Ponikvi, bilo pa je v lasti Žovneško-lemberških graščakov. Ti so ga podarili žičkim kartuzijanom. Obstajajo zapisi, da so bile menihom s to listino podrejene tudi številne podložniške kmetije. Od tedaj so v okolici Dolge Gore in Sladke Gore delovali kartuzijani. Čisto mogoče je, da so zaradi kmečkega prebivalstva sezidali cerkev svete Marjete, da bi se jim oddolžili za trdo delo in vse dajatve, ki so jih ti morali nameniti samostanu. Sveta Marjeta je bila za to zelo primerna, saj je bila priljubljena zavetnica kmetov ter znana priprošnjica za rodovitnost in za vse v stiski. Ko so v začetku 18. stoletja na tem kraju v okolici cerkve ljudje nekaj našli, so začeli množično romati k Marijinemu oltarju v tej srednjeveški cerkvi.

Cerkev svete Marjete je bila podolgovata in ozka, kakršne so bile po navadi srednjeveške podeželske cerkvice. Imela je en zvonik in triosminsko zaključen prezbiterij ali oltarni del. Ker je zaradi številnih romarjev, ki so se zatekali k Marijinemu oltarju, postala premajhna, se je lemberški župnik Janez Mikec odločil, da zgradi novo in veliko večjo Marijino romarsko cerkev. Na stotine romarjev je bilo uslišanih, dogajali so se čudeži in ozdravitve. »Njena – Marijina je ta dežela ...,« pravi Alois Hergouth, slovensko-avstrijski pisatelj, ki je prišel v starosti na Sladko Goro odkrivat svoje korenine po mami Ani Dobnik. Res, zdi se, kakor da bi Marija stopila na zemljo, nam podelila milosti, nas uslišala, glas o tem kraju pa se je hitro razširil med ljudi od blizu in daleč. Kraj je privabljal vedno več ljudi in je hitro postal romarski. Tedaj so ga poimenovali *Neideliše in monte dulci* (Najdišče na sladki gori).

1 Sladkogorska Marijina romarska cerkev in prenovljeno cerkveno obzidje. Foto: Domen Kamplet

2 Pogled proti glavnemu oltarju. Ladjo krasijo sladkogorske girlande žingerla. Foto: Sonja Kamplet Rotar

3 Češčenje Marije Kraljice, ladijski strop. Foto: Damjan Regoršek

10-letna gradnja nove cerkve

Za novodobno Sladko Goro je bilo zgodovinskega pomena leto 1744, ko se je začela gradnja nove cerkve, ki je trajala deset let. Ustvarili so jo slavni umetniki tedanjega časa. Načrt zanjo je naredil znameniti štajerski arhitekt **Jožef Hoffer**, celotni cerkveni strop je poslikal kranjski baročni slikar **Franc Jelovšek**, oltarje in drugo opremo so izdelali prav tako znameniti umetniki kiparji in rezbarji, oljno sliko Marijino vnebovzetje pa je naslikal drugi baročni slikar **Anton Cebej**. Na pročelju cerkve so v trikotnem čelu kipi enega najslavnejših baročnih kiparjev **Jožefa Strauba**, oltarji v cerkvi in kipi v njih pa so delo domače delavnice iz Rogatca **Janeza Jurija Mersija** in celjskega rezbarja **Ferdinanda Galla**. Orgle na pevskem koru so delo celjskega mojstra **Janeza Frančiška Janečka**, njegove orgle krasijo tudi ljubljansko stolnico svetega Nikolaja.

Sladko Goro, od arhitekture, slikarstva do kiparstva, so ustvarili vrhunski umetniki baročnega obdobja pod vodstvom razsvetljenega župnika Janeza Mikca. Cerkev je v celoti posvečena Mariji in njenemu češčenju, njenim uslišanjem in čudežem. Ko vstopimo v cerkev, nas prevzamejo razsežnost čudovitih fresk in pozlata petih oltarjev s številnimi svetniki, pri katerih so romarji iskali tolažbo in dobili pogum, saj so ti zavetniki krepili njihovo vero, bogato okrašena prižnica, spovednici, ki sta na vrhu zaključeni kakor majhna oltarja, in ne nazadnje tudi cerkvene klopi, ki niso le sedeži, temveč so umetnine in mojstrsko mizarsko delo. Tako se je rodila baročna Sladka Gora, v kateri se skozi čas zrcali dediščina vere in kulture.

Ob jubileju obnova in knjiga

Še vedno je navada, da se ob okroglih obletnicah izvedejo večje cerkvene obnove. Letos je sladkogorska Marijina cerkev doživela eno od pomembnih statičnih gradbenih prenov. Temeljito je bilo prenovljeno cerkveno obzidje in na novo so bile zgrajene dvojne stopnice. Za reševanje sakralne dediščine gre zahvala šmarskemu dekanu in župniku **Damjanu Ratajcu**. Hkrati pa tudi izkušenemu zidarskemu mojstru **Franciju Zorku**, ki je s svojim izjemnim občutkom za dediščino obnovil razpadajoče cerkveno obzidje starodavne cerkve in mu vrnil nekdanjo nosilnost. Sladkogorska cerkev je kulturni spomenik državnega pomena, zato je prenovo poleg domačinov in Občine Šmarje pri Jelšah podprlo tudi Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.

Baročna cerkev Matere Božje predstavlja kulturno identiteto kraja, povezuje ljudi ter spleta vezi med preteklim in prihodnjim življenjem v veri, kulturi in zvestobi.

Župnija Sladka Gora je v počastitev 270-letnice izdala knjigo o sladkogorski Marijini romarski cerkvi z naslovom Baročna Sladka Gora. V njej sem želela opisati celostno baročno umetnino tako, da bi bila v prijetno branje predvsem domačinom in romarjem, ki obiščejo znamenito Marijino cerkev. Vsi opisi, bodisi fresk ali oltarjev in druge baročne opreme, spremljajo fotografije, ki so v pomoč pri razumevanju umetniških in teoloških razlag.

Literatura: Marja Lorenčak Kiker, Baročna Sladka Gora, Župnija Sladka Gora, 2024.

Dr. Marja Lorenčak Kiker

Baročni razsvetljenec, župnik, graditelj Sladke Gore
Janez Mikec (1705-1765)

V osrčju baročne dobe, časa, za katerega so značilni dramatični umetniški izrazi in veliki arhitekturni podvigi, je živel Janez Mikec, lemberški župnik, vizionar in razsvetljenec. Imel je ključno vlogo pri načrtovanju in gradnji sladkogorske cerkve. Znan je po svojih globokih duhovnih in teoloških vsebinah, s katerimi je zaznamoval gradnjo sladkogorske Marijine cerkve, njeno poslikavo in kiparsko opremo. Njegova predanost veri in umetnosti ni le obogatila baročne podobe sakralnega prostora, ampak navdihuje tudi globlje duhovno prebujenje v vseh, ki vstopijo v to baročno umetnino.

Janez Mikec je bil rojen 12. junija 1705 v Žalcu, kjer je zapisan v krstni knjigi kot Joannes Baptista, bil je sin Janeza in Helene Mikec. Teološke vede je študiral v Gradcu, kjer se je oblikoval v družbi teoloških in drugih izobražencev, seznanil se je s tamkajšnjim barokom, z novo arhitekturo, s časom krščanske prenove. Gibal se je v krogih uglednega graškega jezuitskega kolegija, kjer so študirali duhovniki, zato se je novogradnje lotil z velikimi načrti in pričakovanji.

Kot mlad duhovnik, star komaj 28 let, je naravnost iz Gradca prišel za kaplana v župnijo Lemberg in nadomestil Gregorja Martina Mikca, svojega strica, ki je bil hkrati njegov vzornik. Ta se je leta 1733 upokojil in mu prepustil svoje mesto. Medtem ko je vestno vodil lemberško župnijo in prenavljal župnijske podružnice, si je hkrati prizadeval za gradnjo nove Marijine cerkve na Sladki Gori. Stara gotska cerkev svete Marjete je namreč postala pretesna za številne romarje, ki so se zatekali k Marijinemu oltarju. Ustanovil je Bratovščino Marijinega brezmadežnega spočetja, v katero se je vpisalo na tisoče članov, saj so Slovenci že od nekdaj častili Marijo in se ji priporočali k uslišanju.

Lemberški župnik Janez Mikec prosi za gradnjo nove cerkve na Sladki Gori. Detajl freske s korne ograje. Foto: Sonja Kamplet Rotar

Darovi romarjev so pripomogli k odločitvi za gradnjo nove cerkve na Sladki Gori, zato se je odpravil v Gradec, kjer je kleče prosil graški gubernij za zidavo nove cerkve. Ko je bila njegova prošnja odobrena, je k sodelovanju povabil najboljše baročne umetnike na Slovenskem, da bi ustvaril popolno in veličastno umetnino, kar mu je tudi uspelo. Načrte za cerkev je naredil štajerski arhitekt Jožef Hoffer. V desetih letih je bila cerkev končana, poslikana in opremljena. Je ena najlepših sakralnih baročnih umetnin pri nas, postala je zgled za druge cerkve na Slovenskem. Njeno notranjost je poslikal ljubljanski baročni mojster Franc Jelovšek, oljno sliko je prispeval drugi baročni mojster iz ljubljanske baročne četverice Anton Cebej. Kipi so delo tedaj uglednih kiparjev, kot so bili mariborski kipar Jožef Straub, Janez Jurij Mersi iz Rogatca in Ferdinand Gallo iz Celja.

Goriški nadškof Karel Mihael Attems je leta 1754 posvetil cerkev v božjepotno cerkev svete Marije Čudodelne Matere Božje in svete Marjete Antiohijske, kmalu za tem pa je Janez Mikec zbolel. Zaprosil je za upokojitev, kljub temu pa je opravljal duhovniško službo do smrti. Umrl je 21. junija 1765 na Sladki Gori. Pustil je neizbrisen pečat, njegova zapuščina v slovenski cerkveni dediščini je trajna. Povzdignil je moč katoliške vere in s tem, ko je ustvaril eno najlepših baročnih cerkva na Slovenskem, prispeval k zgodovinskemu pomenu svojega kraja. Pokopan je v cerkvi, ta pravica po tradiciji pripada graditeljem cerkva in drugim cerkvenim dostojanstvenikom.

Dr. Marja Lorenčak Kiker

Zlat, a trpek jesenski sadež za okusne dobrote

Tako kot poletje nam tudi barvita jesen prinaša veliko vrst svežega sadja. Poleg jabolk, hrušk in sliv so v zgodnji jeseni na voljo tudi grozdje, robidnice in fige, kasneje pa dozorijo tudi kakiji in kutine. V tokratni številki vam predstavljamo dva recepta iz tega starodavnega sadeža, na katerega velikokrat ob izobilju drugega »običajnega« sadja kar radi pozabimo. Res je, da surovega ne moremo jesti, a ob njegovi predelavi v marmelado ali sok se spremeni v okusno jed ali sladico. Prepričajte se sami in preizkusite spodnja recepta.

KUTINOVA ČEŽANA

- 1 kg kutin
- pol žličke mletega cimeta
- noževa konica ingverja po okusu
- 1 vaniljev sladkor
- 1 liter vode
- sladkor po okusu
- sok pol limone

Kutine narežemo na krhlje, izrežemo pečke, peclje in vse črne pike. Kuhamo jih v vreli vodi 20 minut, nato odcedimo. Vodo lahko shranimo za pijačo. Kutine pretlačimo z žličko sladkorja, žličko ingverja, vaniljevim sladkorjem in sokom pol limone. Po želji lahko dodamo tudi med. Ponudimo jo s sladkim prelivom ali stepeno sladko smetano.

KUTINOVA MARMELADA

- 2 kg kutin
- 300 g sladkorja
- 2 limoni
- 2 vaniljeva sladkorja
- 1 cimetova palčka
- 1 žlička citronske kisline
- 3 l vode

Nabrane kutine dobro operemo. Oprane razrežemo na rezine, odstranimo sredinski semenski del s peškami in damo v lonec, v katerega smo nalili 3 litre vode in dodali citronsko kislino, da narezane kutine ne porjavijo preveč. Dodamo cimetovo palčko, sok limone in kuhamo približno 30 minut oziroma toliko časa, da se kutine zmehčajo.

Odstranimo palčko cimeta, odlijemo vso tekočino, ki jo ujamemo in shranimo. Kutinam dodamo sladkor in s paličnim mešalnikom sesekljamo, da dobimo gosto, gladko tekočo maso. Še vročo kutinovo marmelado polnimo v kozarce. Te polnimo 2 do 3 mm do vrha in jih takoj zapiramo s čistimi nepoškodovanimi pokrovčki. Napolnjene kozarce za nekaj minut obrnemo na pokrovček, nato pa jih pravilno zložimo in pokrijemo z brisačo ali odejo, da se počasi ohlajajo.

Pa dober tek!

Metoda Križanec

Metoda Križanec

Šmarski godbeniki znova na Musici Creativi

Glasbeniki Godbe Šmarje pri Jelšah smo se od 18. do 24. avgusta udeležili poletnega glasbenega kampa Musica Creativa v Izoli, kjer smo preživeli nepozabne dni, zapolnjene z glasbenimi vajami, nastopi in druženji.

Prvi dan smo se po uvodnih skupinskih vajah in kosilu spoznali in družili, popoldan pa imeli sekcijske vaje. Večer smo si popestrili z druženjem in se preizkusili v znanju o slovenskem godbeništvu. V naslednjih dneh smo sledili urniku, ki se je začel z zajtrkom in nadaljeval s sekcijskimi vajami. Po kosilu in počitku so sledile skupne vaje. Vsak večer je prinesel nekaj posebnega – od bobnarske delavnice do jam sessiona, kjer smo imeli priložnost improvizirati in pokazati glasbene veščine, ter šova talentov, ki je razkril številne skrite talente. V četrtek zvečer smo se fotografirali v majicah kampa, nato so komorne zasedbe nastopile v parku. Petek, 23. avgusta, je prinesel dva pomembna dogodka – dopoldanski koncert pred dijaškim domom in zvečer ribiški praznik v Izoli. Zadnji dan je v Ljubljani potekal zaključni koncert, ki je bil čudovit zaključek tedenskega druženja in glasbenega ustvarjanja.

Mladi šmarski godbeniki na Musici Creativi. Foto: arhiv društva

Musica Creativa nam je omogočila izpopolnjevanje in nadgradnjo glasbenih veščin ter neprecenljive in zabavne trenutke druženja in povezovanja z vrstniki iz vse Slovenije. Zahvaljujemo se društvu Godbenikov Šmarje pri Jelšah, ki nam je omogočilo udeležbo na kampu in za vso podporo.

Živa, Iza, Žan, Matija in Urh

Abonma je lahko tudi odlično darilo. Podarite svojim najbljižjim vznemirljiva doživetja in odkrivanje edinstvenih odrskih dogodkov.

Vabimo vas k vpisu v gledališki abonma
Kulturnega doma Šmarje pri Jelšah

PODROBNOSTI IN VPIS
kspj.si/abonma-24-25

Po dolgoletni tradiciji in kakovosti predstav prepoznan gledališki abonma Kulturnega doma Šmarje pri Jelšah bo tudi v novi sezoni obsegal šest predstav. Vpis poteka do zapolnitve prostih mest. Vpišete se lahko na spletni strani kspj.si ali v Knjižnici Šmarje pri Jelšah.

Tudi v tej sezoni so v abonmaju predstave, ki se dotaknejo gledalcev in postavljajo ogledalo družbi in vsakemu posamezniku. **Šest predstav** slovenskih poklicnih gledališč gledališkega abonmaja se bo odvilo **od oktobra 2024 do marca 2025**.

PON, 7. 10. 2024, 19.30
Shelagh Stephenson
PET VRST TIŠINE
Intimna drama v izvedbi SNG Nova Gorica

PON, 18. 11. 2024, 19.30
Ingmar Bergman
PRIZORI IZ ZAKONSKEGA ŽIVLJENJA
Drama v izvedbi SNG Drama Maribor

PREDVIDOMA PON, 9. 12. 2024, 19.30
Cristina Clemente, Marc Angelet
LAPONSKA
Božična komedija v izvedbi Gledališča Koper

SRE, 15. 1. 2025, 19.30
Joe Dipietro
PREBRISANE MALE LAŽI
Komedija v izvedbi Slovenskega stalnega gled. Trst

PON, 10. 2. 2025, 19.30
Sławomir Mrożek
TANGO
Komedija v izvedbi SNG Drama Ljubljana

PON, 3. 3. 2025, 19.30
Lovro Kuhar - Prežihov Voranc
BOJ NA POŽIRALNIKU
Drama v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj in Mestnega gledališča Ptuj

BREZPLAČNA OBJAVA

Študijski krožki, šolske vadbe, parašport, Goran Dragić, lokostrelstvo, olimpijske igre

V Društvu Šentlok smo ponosni, da združujemo, kar je zapisano v naslovu.

Na kampu Gorana Dragića, ki se ga je udeležil tudi paralimpijec Henrik Plank. Foto: arhiv društva

Študijski krožki (ŠK) segajo v začetek sekcije lokostrelstva in živijo še danes. Začeli smo poskusno, na odru Kulturnega doma Šmarje pri Jelšah v okviru UTŽO. Danes člani ŠK zmagujejo na državnih in mednarodnih tekmah. Med vsemi želim izpostaviti Marto in Slavka Operčkal, ki v krožku delujeta od začetka in navdihujeta člane. Učenci vadbenih šolskih skupin šmarske in šentjurske občine redno in pridno vadijo ter dosegajo lepe rezultate na lokostrelskih tekmovanjih, ko zastopajo svojo šolo ali Šentlok.

Henrik Plank (sestavljeni lok), paralimpijec, in Sanjin Pernič (ukrivljeni lok), parašportnik, oba Šentlokovca, oba na vozičkih in oba z močno voljo dosegata cilje, ki si jih zadata. Henrik, metalec diska, je na letošnjih olimpijskih igrah kljub poškodbi dosegel 7. mesto. Oba navdihujeta na treningih in kažeta svojo miselnost, da zmoremo in da je vredno vztrajati na poti do cilja. Na tem mestu želim izpostaviti, da sta paralokostrelca,

Živa Lavrinc (na tekmi v Podčetrtku je dosegla evropski rekord) in Dejan Fabčič (oba srečujemo na državnih lokostrelskih tekmah) sta ekipno dosegla trenutno največji uspeh v lokostrelstvu za Slovenijo in se zavihtela na tretje mesto na olimpijskih igrah v Parizu. Kineziologinja, trenerka (Fabčič, Lavrinc) in lokostrelka Brina Božič nas je na pobudo Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja že tretjič povabila na kamp Gorana Dragića, kjer smo več kot stotim udeležencem (enim prvič) pokazali, kako se stvari streže. Goran Dragič, košarkarska legenda, je s svojim delom v košarki in športu nasploh (mimogrede je levičar in kot jaz strelja z levim lokom) navdih vsem nam. Preprost, iskren, prijazen in gostoljuben. Res velik človek.

Vse zgoraj našteto (in tudi, kar ni) nas v Šentloku spodbuja, da vsi po svojih močeh pomagamo in dosegamo uspehe. Malo je tistih, ki vedo, da imamo v svoji sredini državne rekorderje in prvake ter da na leto naši člani opravijo veliko prostovoljnega dela, da lahko sploh obstajamo.

Rad bi se zahvalil vsem omenjenim v besedilu, vsem članom v vseh sekcijah, podpornikom in donatorjem, prijateljem, družinam in ustanovam, da nam stojite ob strani. Hkrati obljubljam, da vas bomo še navdihovali z našimi dosežki. Vsem Šentlokovcem želim, da njihove puščice in ideje sledijo lokostrelskemu pozdravu: »Vse v zlato!«.

Borut Bevc, Šentlok

Šolske skupine. Foto: arhiv društva

Lego počitnice v mladinski sobi

Med poletnimi počitnicami smo v mladinski sobi skupaj z ekipo Malih ustvarjalcev izvedli počitniški teden legorobotike, ki se ga je udeležilo 15 otrok. Na delavnicah so otroci spoznavali osnove robotike in programiranja s pomočjo vedno priljubljenih lego kock. Po delavnicah so otroci nadaljevali druženje na poletnem varstvu v družbi animatork.

Mojca Drofenik, Zavod TŠM

S priljubljenimi kockami so otroci spoznavali osnove robotike. Foto: Zavod TŠM Šmarje

Oratorij na Tinskem

Od 22. do 25. julija je bil na Tinskem nepozaben oratorij. Zjutraj smo se otroci in animatorji zbrali v krogu, dvignili zastavo in zapeli himno. Sledila je dramska igra, ki je prikazovala ključne trenutke iz življenja preroka Daniela. Kateheze v nadaljevanju so omogočile globlje razumevanje verskih vrednot in pomena Danielove zgodbe. Po jutranjih aktivnostih so se udeleženci okrepčali s sadno malico in si vzeli čas za odmor in igro s prijatelji. Sledile so delavnice, kjer so otroci ustvarjali, se učili novih veščin in sodelovali v različnih aktivnostih. Kosilo, ki ga je pripravljala gostilna Lipnik, je bilo vsak dan prava poslastica. Zahvaljujemo se gostilni Lipnik za okusne in hranljive obroke, ki so nas napolnili z energijo za popoldanske aktivnosti.

Najbolj pričakovani del dneva so bile velike igre. V torek smo šli na pohod v Zibiko, sreda je bila namenjena vodnim igram. Zahvaljujemo se vojakom za njihovo sodelovanje in nepozabne trenutke, ki so nam jih omogočili. Dan smo zaključili s petjem himne in spustom zastave.

Posebna zahvala gre vsem, ki so omogočili izvedbo tega tedna. Hvala podjetjem Thomas Trans, Vitli Krpan, Stopar Design, As-System, Kozjan, Lagerhof, Kotis, Mercator, Lipdent, Gostilni Krpan, čebelarstvu Vita-Med in sladoledarni Lipa za materialno in finančno podporo. Hvala gospodu županu in Občini Šmarje pri Jelšah za donirana sredstva, gospodu župniku Damjanu Ratajcu in Župniji Šmarje za vso podporo in pomoč ter gospodu Roku Metličarju za obisk.

Iskrena hvala vsem, ki ste prispevali k organizaciji oratorija. Skupaj smo ustvarili nepozabne spomine in otrokom podarili teden, ki ga ne bodo nikoli pozabili. Že nestrpno pričakujemo naslednje leto, ko bomo ponovno skupaj ustvarjali nove nepozabne zgodbe.

Neža Drame

Ustvarjanje v delavnicah. Foto: Domen Lipnik

Udeleženci in mentorji letošnjega oratorija na Tinskem. Foto: Domen Lipnik

20. Šmarski kolesarski maraton privabil več kot 200 udeležencev

Prva avgustovska nedelja je v Šmarju pri Jelšah gostila jubilejni 20. Šmarski kolesarski maraton, ki je privabil več kot 200 kolesarjev iz vse Slovenije. Dogodek, ki sta ga organizirala Zavod za turizem, šport in mladino ter Športno društvo Šmarje, je ponudil dve trasi: krajšo, 28-kilometrsko za družine in rekreativce ter daljšo, 66-kilometrsko, za izkušene kolesarje, ki je vodila skozi slikovite kraje Kozjanskega.

Za Šmarje Cycling Team (ŠCT) je bil dogodek vrhunec sezone, saj je ekipo zastopalo kar 25 članov. Na daljši trasi je zmagal **Blaž Lupše**, tretje mesto je osvojil **Urban Šipec**. Poleg tega se je kar deset članov ŠCT uvrstilo med najboljših dvajset, kar potrjuje odlično pripravljenost ekipe. Pokal za najštevilčnejšo ekipo je še dodatno poudaril ekipni duh ŠCT-jevcev.

Kljub netekmovalni naravi so organizatorji podelili priznanja najhitrejšim kolesarjem, najmlajšemu in najstarejšima udeležencema. Maraton je dokazal, da je prireditev, ki povezuje generacije in spodbuja zdrav način življenja. Udeleženci že z veseljem pričakujejo 21. Šmarski kolesarski maraton, ki bo 27. julija prihodnje leto.

Ruben Cerovšek, Zavod TŠM

Šmarje Cycling Team je zastopalo kar 25 članov. Foto: Amadeja Knez

Vinčkanje po šmarsko

Julija in avgusta smo v organizaciji Zavoda TŠM Šmarje in Društva vinogradnikov in kletarjev Trta spletli osem dogodkov v petkovih večerih na terasi ob Šmarski vinski kleti pod imenom Vinčkanje po šmarsko.

Prijetno vzdušje na terasi. Foto: Tomaž Žnider

Vsak petek so se predstavljali in nudili svoja odlična vina vinarji društva Trta. V sklopu večerov je bila izdana brošura vinarjev in njihovih vin. V ospredju so bili vinogradništvo Smole, Vreže, Bukovec, Planinšek, Tacer, Plevnik, Krašovec, Namurš in Vrbek. Dogodke so popestrili mladi, perspektivni glasbeniki iz naše okolice, ki so pričarali prijetno vzdušje.

Za nami je super projekt, ki je privabil številne goste in obiskovalce, ki so spoznali pomen vinogradništva našega okoliša in okušali vrhunska vina. Večeri so pripomogli k večji prepoznavnosti turistične ponudbe vinarstva in kulturne dediščine ter promocije Šmarja pri Jelšah.

Špela Žaberl Vravnik, Zavod TŠM

Utrip našega kraja v poletnih mesecih

Počasi se poslavlja letošnje prav posebno poletje, ki nas je obdarilo z mnogo lepimi in sončnimi dnevi, žal pa so bili včasih že prav »pasji«. Kljub temu lahko rečemo, da je bilo za naše območje vreme dokaj prijazno, saj nam je prineslo tudi dežja in le malo neurij. Sadna drevesa se šibijo od teže okusnega sadja, grozdje, kjer ga ni prizadela spomladanska pozeba, pa bo, kot kaže, zopet dalo kakovostna vina. Tudi z njiv kmetje pospravljajo dober pridelek. Seveda upamo še na prijazno jesen, da na travnikih, njivah, sadovnjakih in vinogradih opravimo vse, kar je treba še narediti.

Ko sem v prejšnjem glasilu naše občine pisala o pestrem in raznolikem dogajanju v Zibiki, sem o naših gasilcih namenoma spregovorila bolj na kratko, ker si s svojim delom in trudom zaslužijo posebno mesto. Kot je bilo že omenjeno, nismo imeli hujših vremenskih težav, zato tudi ni bilo večjih intervencij, povezanih z vremenom, razen travniškega požara, ki so ga s pomočjo sosednjih društev uspešno in hitro pogasili. Letošnja obilna letina je botrovala temu, da je privabila veliko sršenov, zato so se gasilci večkrat odzvali na klice krajanov in uspešno odstranili nevarna sršenja gnezda. Poletje je čas druženj in veselic, kjer se odvijajo tudi društvena gasilska tekmovanja. Kar nekaj so se jih udeležile tudi naše gasilske desetine, predvsem dekleta pa so domov prinesla tudi nekaj pokalov. Sedaj pa se že pridno pripravljajo na jesensko člansko tekmovanje gasilskih desetin in upajo na čim boljše rezultate.

Zadovoljni organizatorji. Foto: arhiv PGD Zibika

Nočni pogled na prizorišče. Foto: arhiv PGD Zibika

Jernejevo s kravjo ruleto

Zibiški gasilci že dolga leta ob godu našega farnega zavetnika svetega Jerneja, ki bdi nad našo dolino, pripravljamo različne dogodke in prijetna druženja obiskovalcev iz bližnje in daljne okolice. Prijazni gostitelji, okusna hrana in pijača, dobra glasba, bogat srečelov, pa tudi naša dolgoletna igra, letos že devetnajsta »kravja ruleta«, kjer lahko z »veliko« sreče domov odpelješ pravo, veliko kravo, so zagotovilo, da lahko s prijatelji in znanci na prijeten način preživiš enega zadnjih počitniških večerov. Tako je bilo tudi letos, ko so po dolini odmevali prešerni zvoki ansambla Veseli svatje in na plesišče privabili staro in mlado. Marljivi gasilci pionirji so prodali vse srečke in osrečili mnoge dobitnike, prodana so bila vsa polja na kravji ruleti, letošnja »kravja miss« pa je dobila novo lastnico. Po vsem opravljenem delu so naši gasilci lahko zopet veseli uspešnega zaključka letošnjega osrednjega dogodka, njihov pogled pa je že uprt k naslednjim izzivom, seveda tudi v prihodnjo veselico. Na vseh poteh, dogodkih in intervencijah jim želimo obilo uspeha, zadovoljstva in veselja.

Pa morda samo še na kratko o cerkvi našega zavetnika svetega Jerneja. Letos doživlja obsežnejšo prenovo, mnogo je že postorjenega, za kar smo iskreno hvaležni vsem sodelujočim, dela pa je kljub temu še veliko. Upamo, da bodo končana do naslednje Jernejeve nedelje. Na Jernejevo soboto smo bučno, veselo in razigrano praznovali pri gasilskem domu, na Jernejevo nedeljo pa smo se s slovesno procesijo in mašo zahvalili našemu zavetniku, po maši pa smo poklepetali ob kozarčku rujnega in prigrizkih naših pridnih vinogradnikov in gospodinj. Takšno je bilo naše poletje, sedaj pa se že oziramo v jesen in zimo ter v nove dogodke in druženja.

Helena Rančigaj

Odbojkarsko poletje in športni dan

Udeleženci in organizatorji 20. turnirja za pokal Jakoba Sketa.

Pripravljeni na start.

Športno društvo (ŠD) Mestinje je prvo soboto v juliju organiziralo jubilejni 20. tradicionalni turnir v odbojki na mivki za pokal Jakoba Sketa. Turnir mešanih trojk je privabil 12 ekip in tako poskrbel za obilico lepih iger. Prvo mesto je osvojila trojica z imenom Šempetrani, ki je v finalni tekmi premagala ekipo Zibika 1. Tretje mesto je osvojila ekipa Zibika 2, ki je premagala Savinjčane. Za trud so prejeli priznanja, pokale in nagrade. Športne aktivnosti, prijetno druženje in obilo dobre volje je bil recept za res prijeten dan.

Člani sekcije so vse poletje ob sredah, v primeru lepega vremena in časa pa še kak večer ob vikendih, na mestinjskem igrišču igrali odbojko. Prijetno je dejstvo, da je ob poletnih popoldnevih igrišče le redko kdaj prazno, saj se na igrišču zbirajo tudi mlajše generacije in igrajo za dobro voljo in sprostitev.

Sredina avgusta je čas za poletni športni dan članov z družinami. Za ogrevanje smo se odpravili v Maribor in se vzpeli na 375 metrov visok mestni grič Kalvarija, znan po 455 kamnitih stopnicah. Nato smo s karting vožnjami v Cibikart Maribor poskrbeli za sproščanje hitrostne žilice. Najmlajši udeleženci in najhitrejši vozniki so prejeli medalje, nato pa nas je čakal še Motorikpark v Gamlitzu, Avstrija. V zanimivem parku z več kot 30 različnimi postajami in več kot sto različnimi načini vadbe smo preizkušali svojo koordinacijo in gibalne sposobnosti, nekateri so tudi skočili v vodo. Obilo smeha, dobre volje in zanimive aktivnosti je spremljala dobra hrana, tako da smo se imeli super.

Aleš Ratej, predsednik ŠD Mestinje

arhiv društva

V parku v Gamlitzu nam res ni bilo dolgčas.

Športno društvo Kristan Vrh

Kot že vrsto let do sedaj se trudimo v Športnem društvu Kristan Vrh čim bolj povezati krajane z različnimi dogodki skozi vse leto. Letos smo organizirali 3 večje dogodke, med katere spadajo pohod po poteh krajevne skupnosti, turnir v malem nogometu in odbojki na mivki ter veselica. Sodelovali smo tudi pri prazniku petrovo skupaj z ostalimi društvi in zavodi našega kraja.

Prebarvali smo društveno brunarico, prebarvali in popravili nogometno igrišče, kupili novo odbojkarsko mrežo in nove društvene jakne ter potrebne rekvizite za delovanje društva. V planu imamo še nekaj manjših dogodkov v tem letu.

Še enkrat se zahvaljujem vsem donatorjem in prostovoljcem za pomoč pri vseh letošnji dogodkih.

S športnega vidika smo sodelovali v zimski in letni ligi malega nogometa, nekaj članov društva je sodelovalo v ligi pikada, kjer so dosegli odlične rezultate. Čez leto smo imeli tudi žensko telovadbo in rekreacijo v telovadnici.

Podrobneje nas lahko spremljate na naši Facebook strani (Športno društvo Kristan Vrh). Vabljeni tudi, da se pridružite našemu društvu in še aktivneje sodelujete pri naših aktivnostih.

Boštjan Volf, Športno društvo Kristan Vrh

Organizirali smo turnir v malem nogometu in odbojki na mivki. Foto: Boštjan Volf

Karate sekcija Šentvid vabi

Slovenski karate je prešel različne faze razvoja od borilne veščine, do modernega tekmovalnega športnega karateja. Drugo polovico šestdesetih let prejšnjega stoletja lahko imenujemo začetek organizirane vadbe karateja v Sloveniji. Karate je veščina z najdaljšo tradicijo in velja za najbolj množični borilni šport. Karate krepi otrokovo koncentracijo, samozavest, hitrost reakcije, gibljivost, agilnost, občutek za red in odgovornost, disciplino in dobre delovne navade, nadzor agresivnosti, samokontrolo, pravilno dihanje in ne nazadnje dobro družbo.

Karate sekcija Šentvid vabi k vpisu. Foto: arhiv kluba

Karate klub Rogaška Slatina, ki neprekinjeno deluje na območju nekdanje občine Šmarje pri Jelšah že več kot 45 let, izvaja treninge karateja vsak torek v športni dvorani podružnične šole Šentvid.

Karate sekcija Šentvid vpisuje nove člane v svoje vrste športnega karateja samoobrambe in rekreacijo. Športna dvorana Šentvid vsak torek 17.30 do 19. ure. Kontaktni številki: David Stupica 041 382 996, Srečko Boršič 031 403 296.

Srečko Boršič, trener karateja 6. dan Kyoshi

Športno društvo Martin Krpan Kozjansko: *Treningi za vse generacije*

Športno društvo Martin Krpan Kozjansko ponosno vabi vse ljubitelje športa in borilnih veščin, da se pridružijo našim treningom. Naše društvo ponuja aktivnosti, ki so primerne za vse starostne skupine in stopnje fizične pripravljenosti.

Med našimi glavnimi programi izstopajo treningi brazilskega jiu jitsa in kikboksa. Brazilski jiu jitsu je borilna veščina, ki se osredotoča na tehnike borbe na tleh in je odlična za razvoj moči, vzdržljivosti in mentalne discipline. Kikboks, ki združuje različne tehnike udarcev z rokami in brc z nogami, pa je idealen za tiste, ki želijo izboljšati svojo kondicijo, koordinacijo in hitrost.

Prav tako organiziramo treninge brazilskega jiu jitsa za otroke, kjer se lahko skozi igro in zabavo naučijo osnov borilnih veščin, razvijajo motorične sposobnosti in pridobivajo samozavest. Naši izkušeni inštruktorji poskrbijo, da so treningi varni, zabavni in prilagojeni starosti ter sposobnostim otrok.

Treningi so namenjeni vsem – ne glede na starost, spol ali fizično pripravljenost. Verjamemo, da lahko vsakdo najde nekaj zase. Pridružite se nam in postanite del Športnega društva Martin Krpan Kozjansko, kjer skupaj rastemo in dosegamo nove cilje. Za več informacij o urnikih treningov in vpisu nas obiščite na naši spletni strani ali nas kontaktirajte preko telefona.

Žiga Lojen

Aktivnosti društva Martin Krpan so primerne za vse vse generacije. Foto: arhiv kluba

Moja dežela 2024

Ocenjevalna komisija v Skazovi hiši. Foto: arhiv Zavoda TŠM

V avgustu je Šmarje pri Jelšah obiskala komisija Turistične zveze Slovenije v sklopu projekta Moja dežela 2024. Projekt je spodbujanje urejenosti, gostoljubnosti in kakovosti turistične ponudbe po vsej Sloveniji. Nagraditi želijo kraje, ki izstopajo po zavezanosti k odličnosti v turizmu, in promovirati Slovenijo kot privlačno in gostoljubno turistično destinacijo.

Šmarje pri Jelšah tekmuje v kategoriji vzhajajoči turistični kraji, Lemberg pa v kategoriji trška jedra. Komisija je bila navdušena nad novo turistično ponudbo Skazove hiše, Šmarsko vinsko kletjo, Muzejem baroka, Lemberga z zgodovino in zgodbami.

Špela Žaberl Vravnik, Zavod TŠM Šmarje

Vpis v šolo karateja in samoobrambe

Karate klub Kozjansko in Obsotelje vabi k vpisu. Foto: arhiv kluba

Vsi, ki želite spoznati karate kot šport ali veščino, ste vabljeni na ogled treningov v OŠ Šmarje pri Jelšah. Za lažjo predstavo in mnenje se lahko v tem času tudi priključite vadbi. Nudimo strokovno vodene treninge čez vse leto, razen počitnic - omogočamo zdravo gibanje, preveč je sedenja pred TV, računalnikom, zato treniraj karate - preveč je nasilja, alkohola, droge, zato treniraj karate.

Zaradi velike pestrosti in vsestranskosti karateja lahko karate kot šport ali rekreacija postane zdrav način življenja, zato naredite nekaj zase in se priključite vadbi! Dovolj je izgovorov - naredite nekaj za svoje telo, ob tem pa še kakovostno preživite čas s svojim otrokom in trenirajte družinski karate.

Miha Romih, Karate Klub Kozjansko in Obsotelje

Stand up v znamenju črnega humorja

V petek, 28. junija, se je na grajskem prizorišču Jelšingrada zbrala rekordna množica obiskovalcev, željnih smeha, ki so obiskali Stand up večer na Jelšingradu. Tradicionalno ga je gostil domači komik **Aleš Novak** skupaj z Zavodom TŠM Šmarje pri Jelšah ter KŠŠO. Večer je bil tokrat obarvan s črnim humorjem. Aleš Novak je na oder povabil odlične goste: Gašperja Berganta, Marka Žerjala, Alena Boriška in Aljaža Poredoša. Ti so z duhovitimi nastopi poskrbeli za sproščeno vzdušje in obilo smeha.

Gregor Krajnc, Zavod TŠM

Številni obiskovalci so uživali. Foto: Žiga Lah Koštomaj

Petrovo na Kristan Vrhu

Petrovo na Kristan Vrhu smo letos izbrali za velik krajevni praznik – za proslavljanje dosežkov, da pokažemo, kakšni organizatorji in kulturniki smo. Odločili smo se srečati soseda, sokrajana, ki ga že dolgo nismo, poklepetati, morda potožiti o vremenskih in še kakšnih nevšečnostih ... Vse to nas oblikuje, daje še večji smisel našemu prihodnjemu vsakdanu.

Nedeljo, 30. junija, smo si zamislili kot spoštljiv poklon vsemu opravljenemu delu okoli nove stavbe gasilskega doma skupaj s prenovljeno in asfaltirano cesto ob njem. Prav tako ne moremo skriti veselja ob obnovi toaletnih prostorov v župnišču.

Krajevna skupnost nas je povezala v celodnevno praznovanje. Začeli smo s slavnostno procesijo, v kateri se nam je pridružilo okoli 250 obiskovalcev. Ob pritrkovanju in zvokih Društva godbenikov Šmarje pri Jelšah smo nadaljevali s sveto mašo, po njej pa smo bili del kulturnega programa, ki so ga sooblikovali: otroci enote vrtca Kristan Vrh z odlično koreografijo - kristanvrški miks, cerkveni pevski zbor Kristan Vrh z zborovodjo Aleško Voh in z milozveneče odpetimi ljudskimi pesmimi, kaplan Janez Kozinc s pomenljivim obredom blagoslova, Mila Voh in Vid Strašek s spretnimi prstki na violončelu in harmoniki ter razstava slik vaščanke Angelce Bele, ki je predstavila svoje bogato 20-letno ustvarjanje pod okriljem društva Mavrica.

Predsednica krajevne skupnosti Marinka Strašek je v govoru izrazila predvsem hvaležnost ob velikem številu obiskovalcev, ki se je v nadaljevanju dneva še večalo, in ob vsem skrbno opravljenem delu: »*Hvala Tomažu Čoklu, ki je prevzel organizacijo prireditve. Z veseljem so idejo sprejeli tudi člani gasilskega in športnega društva, ki so bili aktivni pri pripravi dogodka. Za sladke dobroto smo poskrbele krajanke, sok nam je doniral Vital Mestinje, ostalo pijačo člani prostovoljnega gasilskega društva. Za vse ostale dobrote so donator trgovine Jager. Hvala podjetju Jagros.*« Zahvalila se je še vsem, ki so pomagali pri obnovi ceste od kapele do farofa: »*Cesta, ki bo povezovalna za izhod iz novih gasilskih garaž. Cesta, po kateri bodo drveli naši gasilci, ko bodo hiteli na pomoč nam. Zato moram poudariti, da ureditev ceste in asfaltiranje dvorišča pred novim gasilskim domom ni investicija gasilcem, ampak investicija vsem nam, krajanom. Gasilci za sebe ne potrebujejo vse te opreme, avtomobilov, objektov, ampak vse to potrebujejo, da lahko nam pomagajo v primeru nesreč. Hvala vsem, ki ste pomagali pri obnovi ceste. Predvsem se zahvaljujemo Jožetu in Stanku Čakš in Marjanu Mikoli, ki so bili dnevno prisotni pri izvajanju del in pomagali pri izvedbi. Hvala izvajalcu Sandiju Šramlu z ekipo in Bojanu Žaberlu, ki je vseskozi spremljal dela in strokovno svetoval.*«

Mateja Voh

arhiv krajevne skupnosti

S prerezom traku sta cesto namenu predala Marinka Strašek in Peter Vraničar, predsednik gasilskega društva.

Blagoslov je opravil Janez Kozinc.

Nastop najmlajših.

Nogometaši aktivno v jesen

Selekcije Nogometnega kluba (NK) Šmarje pri Jelšah so že pošteno pljunile v roke. Vse lige so v polnem zamahu in letos se je lanski zasedbi ponovno priključila ekipa kadetov.

Še vedno pa vabimo vse, dekleta in fante, ki jih veseli gibanje na svežem zraku, usvajanje nogometnih prvin in druženje s prijatelji, da se nam pridružijo. Pokličite trenerja in se vse dogovorite, ali pa se kar oglasite kakšen dan, ko jih ujamete na igriščih za šolo ali v športnem parku. Prav tako bomo veseli podpore na tribunah, kjer lahko spodbujate svoje otroke, vnuke, prijatelje, znance ali pa kar vse igralke in igralce ter jim tako vlivate veselje za nadaljnje delo na treningih, še posebej, ko rezultat ni na naši strani.

Tekme so ob petkih popoldne, v soboto dopoldne in popoldne ter nedeljo dopoldne. Točen razpored najdete na naših družbenih omrežjih, kjer lahko zasledite tudi kakšen utrinek s treningov in drugega dogajanja v klubu.

Ruben Cerovšek, predsednik NK Šmarje pri Jelšah

SKAZOVA HIŠA
ŠMARJE PRI JELŠAH

SPREHODITE SE SKOZI ČAS NASTANKA SODOBNEGA ŠMARJA.

Vabljeni na dan odprtih vrat Skazove hiše z novim TIC-em in stalno krajevno razstavo, ki bo **V TOREK, 1. 10. 2024**, med 9.00 in 14.00 z javno vodenima ogledoma po razstavi ob 11.00 in 17.00.

KNJIŽNICA ŠMARJE PRI JELŠAH
VISIT ŠMARJE
Dogodek poteka v času Dnevov evropske kulturne dediščine. #dekd

BREZPLAČNA OBJAVA

Ugotovila sva, da nisva več za skupaj. Kaj pa sedaj?

Skrb za dober partnerski odnos bi morala biti ena naših poglavitnih. Različne življenjske okoliščine pa žal lahko privedejo do tega, da se zakonca ali partnerja odtujita in ugotovita, da njuna zveza ni več v skladu s pričakovanji. Nekateri na tej točki iščejo načine, kako ohraniti zakon ali partnerski odnos, drugi se odločijo, da se razidejo.

V zvezi z razvezo oziroma razpadom zunajzakonske skupnosti je posebna skrb namenjena mladoletnim otrokom. Družinski zakonik (Ur. l. RS, št. 15/17, 21/18 – ZNOrg, 22/19, 67/19 – ZMatR-C, 200/20 – ZOOMTVI, 94/22 – odl. US, 94/22 – odl. US, 5/23 in 34/24 – odl. US), ki med drugim opredeljuje zakonsko zvezo, zunajzakonsko skupnost in družinska razmerja, zato v 200. členu določa, da se zakonca, ki imata mladoletne otroke, preden vložita tožbo ali predlog za sporazumno razvezo zakonske zveze, udeležita predhodnega svetovanja pri centru za socialno delo.

Namen predhodnega svetovanja je pomagati zakoncema, da ugotovita, ali so njuni odnosi omajani do te mere, da je njuna zveza za vsaj enega od njiju nevzdržna, ali pa še obstaja možnost za ohranitev njune zveze. Seznanjena sta s posledicami, ki nastanejo z razvezo zakonske zveze zanju in za družino, ter poučena o možnostih za rešitev problema, o zaupanju v varstvo in vzgojo mladoletnih otrok.

Če zakonca s pomočjo strokovnega delavca ugotovita, da zvezo še lahko ohranita, ju ta napoti v strokovno svetovanje, katerega namen je rešiti težave in izboljšati partnerski odnos. Če možnosti za ohranitev zakonske oz. partnerske zveze ni, je pomembno rešiti vprašanje skrbi za mladoletne otroke, smiselno pa je urediti tudi premoženjske zadeve, saj bi sicer nerešena delitev skupnega premoženja lahko v prihodnje negativno vplivala na sodelovanje bivših zakoncev oziroma partnerjev v njihovi starševski vlogi. Staršem pri sklenitvi sporazuma glede nadaljnje skrbi za mladoletne otroke pomaga strokovni delavec centra za socialno delo. Pri tem je velik poudarek na sporazumnem reševanju situacije, ki je dobra osnova za kasnejše konstruktivno sodelovanje v starševski vlogi. V predhodnem svetovanju strokovni delavec seznani starše tudi z možnostjo mediacije. Sporazum, ki ga starši dosežejo v predhodnem svetovanju glede zaupanja otroka v vzgojo in varstvo, njegovega preživljanja in stikov, je podlaga za začetek postopka na sodišču. Po zaključenem predhodnem svetovanju pa ga lahko začnejo tudi starši, ki se niso uspeli sporazumeti glede koristi mladoletnih otrok.

Pomembno je, da se odrasli zavedamo pomena in vpliva naših odločitev na naše otroke in pravočasno poiščemo pomoč, če sami ne zmoremo rešiti težave. Razveza zakonske zveze je ena najbolj stresnih situacij za vso družino, še posebej za naše najmlajše. Zato je pomembno, da si prizadevamo k sporazumnemu reševanju situacije in nujno na tak način, da odgovornost za sprejemanje odločitev prevzamemo starši in otrokom prihranimo dodatne skrbi in stiske.

Brigita Plavčak, CSD Celje, Enota Šmarje pri Jelšah

Uporabljeni viri:

Družinski zakonik (Ur. l. RS, št. 15/17, 21/18 – ZNOrg, 22/19, 67/19 – ZMatR-C, 200/20 – ZOOMTVI, 94/22 – odl. US, 94/22 – odl. US, 5/23 in 34/24 – odl. US

Skupnost CSD: https://www.scsd.si/centri-za-socialno-delo/delovna-podrocja-csd/varstvo-otrok-in-druzine/

Skupna južna – vzor uspešnega povezovanja

Po lanski dobro sprejeti premierni "Skupni južni" so se organizatorji Krajevna skupnost Mestinje, Športno društvo Mestinje, Prostovoljno gasilsko društvo Mestinje, Krajevna organizacija Rdečega križa Mestinje in Kulturno društvo Jakob Sket odločili ponoviti prijetno druženje za krajane Mestinja, Stranja, Krtinc in dela Pijovcev. Še slabše vreme ni bilo ovira za spoznavanje novih obrazov, srečanje starih znancev in krepitev pristnih vezi. Šotor in stojnice so tokrat postavili ob gasilski dom, obiskovalci pa so lahko posedeli in poklepetali v dvorani doma.

Prostovoljke Rdečega križa so z raznovrstnim pecivom in potico poskrbele, da nikomur ni preveč padel sladkor.

12 kuharskih ekip je v nedeljo, 15. septembra, že od 9. ure z začelo z rezanjem, sekljanjem, mešanjem, da je kmalu zadišalo po okolici. Pod šotorom so si bili malo bliže kot lani na igrišču in so imeli obiskovalci vse pri roki, člani ekip pa so si lahko hitro kaj sposodili pri sosedih. Do 13. ure so bile jedi nared za obiskovalce "Skupne južne KS Mestinje 2024", ki so se odzvali v lepem številu, kljub vmesnim ploham. Animatorji so za otroke na odru gasilskega doma pripravili ustvarjalni kotiček z igračami, razne spretnostne igre in poslikavo obraza, čakal jih je tudi sladoled.

Organizatorji so vložili veliko prostovoljnih ur, a brez donatorjev ne bi šlo, za kar so iskreno hvaležni. Bi si pa želeli, da bi v prihodnje vsi še bolj prisluhnili eko pridihu prireditve s svojimi kozarci, krožniki, priborom in eko mobilnostjo. Ves presežek zbranega denarja od donatorjev in prostovoljnih prispevkov bo namenjen PGD Mestinje za nakup novega gasilskega vozila, ki ga načrtujejo ob 100-letnici društva leta 2028.

Alenka Ratej
arhiv organizatorjev

Za nekaj eksotičnega pridiha so poskrbeli v ekipi Sawanye Majer s slastnim pad thajem.

Hvala sponzorjem

Skupno južno so podprli: samostojni podjetniki: A2 - Tadej Kocijan, Avto Blisk – Žan Virant, Barbara Kidrič, Frizerski salon Tončka Danijela Bek, Gramoz AP Aleksander Šramel, Keramičarsto in druge storitve - Damijan Šega, Marjan Vocovnik, MOL Mestinje - Boštjan Staroveški, Strojegradnja SAS, Arzenšek Stanko in Vlado Šilec; Marko Strašek, dopolnilna dejavnost na kmetiji; podjetja: Alsateh, Avtoline, Avtoservis Strašek, Ellatron, Hiša okusov – HDO, Jagros, Modex, OKP Rogaška Slatina, Pišek – Vitli Krpan, Silo Jeličić, Stramex Pet, Sublimo, Veterinarska postaja Šmarje pri Jelšah in Vital Mestinje ter Občina Šmarje pri Jelšah.

Šmorn, miške, palačinke in še kaj slastnega so pripravili člani Kulturnega društva Jakob Sket.

Mestinjčana Alja in Sandi sta ponudila juho z govedino in cmoki.

Pica napolitana je bila hit; sploh pri mlajših obiskovalcih, v slast je šla tudi nekoliko starejšim.

Mestinjska ekipa, ki jo je vodil Božo Štancar, je ob bograču postregla kruh iz krušne peči.

Pri Rudijevi mestinjski ekipi in okusnem pasulju so tudi nazdravili.

Gasilska ekipa je pripravila okusen golaž.

Za zelo zdravo ponudbo je poskrbela ekipa Pijovcev z zelenjavno juho in kuhano koruzo.

Na stojnici ŠD Mestinje so pripravili klasiko z žara in vele palačinke.

Ekipi iz Stranja sta strmili ponudbo na eni stojnici, kjer je dišalo po goboví juhi z ajdovimi žganci in bograču. Za sladico so pripravili palačinke.

S poslikavo obraza so najmlajši postali, kar so želeli.

Zaradi vremena so obiskovalci namesto na prostem posedeli v dvorani gasilskega doma.

Za otroke so poskrbeli animatorji s kotički na odru.

ŠMARSKI ARGO

Šmarski árgo

stran ureja ŽIGA PETEK

Zagjo soboto avgusta smo spelali že peti Šmargo pohod po varsti, s katerim poskusimo pohodnikom pokazati zanimivosti naše lepe občine. Letos smo se potepali po južnem delu Krajevne skupnosti Šmarje in osvojili tudi njen najvišji vrh, to je Kamenik oz. Kamejek s 461 metri.

Zbrali smo se v Šmarju pred **Skazovo hišo**. Za domače dobrote sta poskrbeli Društvo Ajda in Društvo Trta. V Skazovi hiši smo si ogledali prenovljeno prelepo sprejemno sobo, namenjeno promociji kraja, in krajevno razstavo o zgodovini Šmarja in družine Skaza.

Naslednja postaja je bil **Muzej baroka**. Njegova vodja Vlasta Kramperšek Šuc nas je popeljala po razstavi kipov s Kalvarije. Nato smo se sprehodili po Kalvariji med kapelami, kjer so nekoč stali originalni kipi, zdaj so jih nadomestili z njihovimi kopijami. S tem smo se povzpeli do **cerkve sv. Roka**. Ga. Kramperšek Šuc nam je razkazala tudi čudovito baročno notranjost cerkve.

V bližini cerkve smo si ogledali čarobni vrt gospe Nade Vreže, ki ga je poimenovala **Čar vrta**. Pripravila nam je cvetoče prigrizke in nam z veseljem razkazala svoje vrtičke. Po ogledu smo imeli pred cerkvijo pokušino piv Pivovarne Lipnik. Mmm, pasalo je, svetlo in ingverjevo.

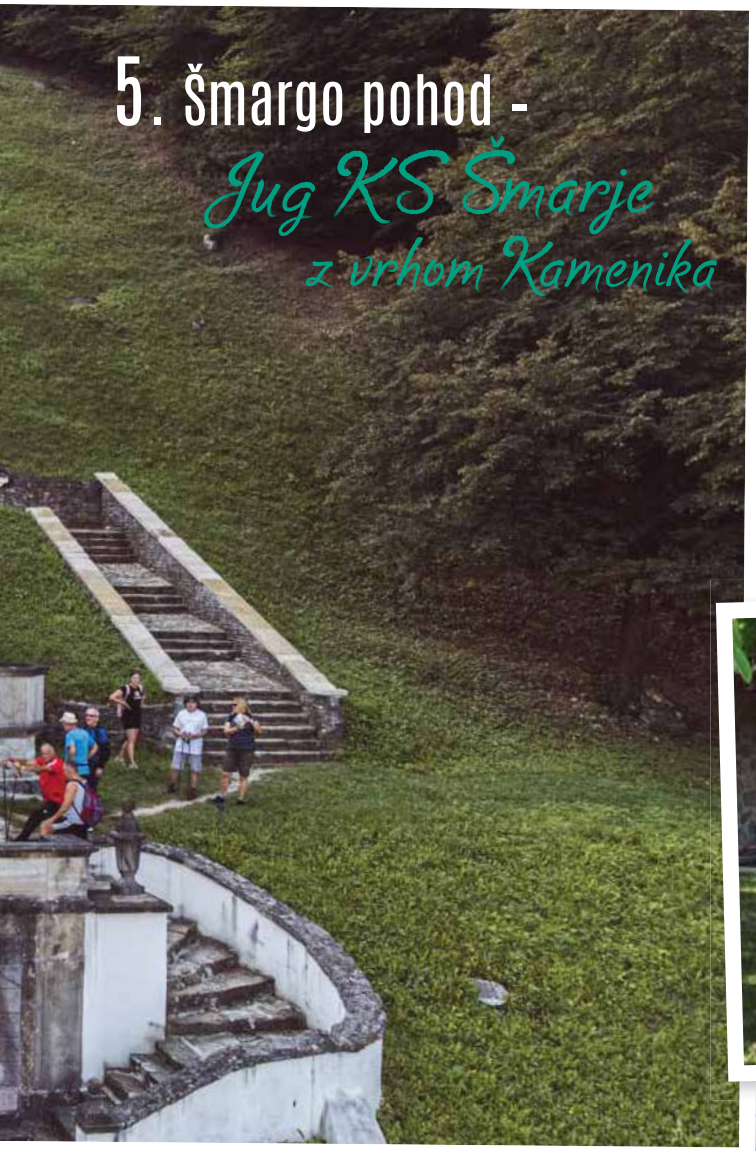
Pohod smo nadaljevali čez Predenco do Ješovca, kjer smo si v vznožju Kamenika ogledali mali raj v sožitju narave, **Pavlovo hiško** ob ribniku. Njena oskrbnica nam jo je prijazno razkazala in povedala veliko o njenem nastanku. V senci in miru smo se okrepčali za nadaljevanje poti.

Po gozdni poti smo se začeli vzpenjati proti vrhu **Kamenika**. Vrh Kamejeka smo označili s tablo in se postavili okoli nje za gasilsko fotografijo. Z vrha smo se spustili proti Sedovcu in **Sedovški domačiji**, kjer smo imeli kosilo. Po kosilu smo si ogledali domačijo in izvedeli veliko o njeni bogati zgodovini.

5. Šmargo pohod - Jug KS Šmarje z vrhom Kamenika

Odpravili smo se proti zadnji postojanki in po poti čez Brezje občudovali prelep razgled nad Zibiško dolino. Kmalu smo prišli do gorce **Vinogradništva Planinšek**, kjer smo ob pokušini njihovih odličnih vin in domačih suhomesnatih izdelkov prekrasno zaključili naš pohod. Za naš povratek v Šmarje je poskrbelo Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Šmarje pri Jelšah.

Tudi letos nam je bilo vreme več kot naklonjeno, je pa zato bilo tudi strašno *vrauče*. Vročini smo kljubovali s pogostimi postanki in okrepčili, *marzlim špricerjem*, zmernim tempom, hojo po čimbolj senčnih poteh in z veliko dobre volje.

Za uspešno izpeljan pohod bi se rad najprej zahvalil Zavodu TŠM Šmarje, ki je bil tudi letos krovni organizator. Najlepša hvala tudi vsem ostalim soorganizatorjem: Planinskem društvu Šmarje in Ani Založnik za vodenje, *de se nijsmo kjaj zgubijli*, društvu Ajda in Trta za domače dobrote, Muzeju baroka, Čaru vrta, Pivovarni in Pivnici Lipnik, Pavlovi hiški, Jožetu Škorjancu in Sedovški domačiji za kosilo, Vinogradništvu Planinšek in PGD Šmarje.

VSAKO PRVO
SOBOTO V MESECU

LOKALNA TRŽNICA

ŠMARSKA PLOŠČAD
9.00 – 12.00

VISIT ŠMARJE

17. november 2024
Šmarje pri Jelšah

Pozdrav mlademu vinu

VISIT ŠMARJE

Društvo vinogradnikov in kletarjev TRTA Šmarje pri Jelšah

MEDNARODNO SREČANJE GODB S PRESENEČENJEM

6. 10. 2024 od 10. ure na ploščadi
pred Kulturnim domom Šmarje pri Jelšah

V primeru dežja dogodek odpade!

Imej Šmarje na dlani.

Priduži se nam v Viber skupini
in ne spreglej ničesar.

7. Srednjeveški dan v Lembergu pri Šmarju 2024

28. september

od 11.00 do 18.00

IZVEDBA POKALA TRADICIONALNIH LOKOV DRUŠTVA ŠETLOK PO LEMBERGU OD 9.00 DO 14.00.

11.00 – 18.00

-krčma-
-tabori z igrami in razstavami-
-tržnica-
-Lemberška razprodaja starin-
-vedeževalka in bralka Tarot kart-
-varstvo otrok-

11.00 – 16.00

-slikarska in kaligrafska delavnica-
-tekmovanje skupin v peki Lemberške mlinčne potice-
-branje šaljivih zgodb-
-mednarodni prikaz zgodovinske kaligrafije z Redom zlatnog hmelja-

13.00 – 16.00

-ježa ponijev in konjev-

14.00 – 17.00

-vožnja s kočijo-

14.00

-SLAVNOSTNA OTVORITEV DNEVA-
-prihod grajske gospode-
-povorka s konjenico-
-borbe Vitezov najemnikov grofov Celjskih in Reda kraljevega orla-
-ples in glasba-
-konjeniške borbe -

15.00

-otroška gledališka predstava Mali živalski vrt-
-zračne delavnice na svili-

16.00

-plesni spektakel na zračni svili-

16.30

-predstava Šaljive zgodbe o Lemberžanih-
-ocenjevanje Lemberških mlinčnih potic-
-Glasba kot tretja dimenzija v svetu dvojnosti v cerkvi Sv. Nikolaja-

TURISTIČNO VODENJE PO MUZEJU NA ROTOVŽU LEMBERG IN DO GRADIŠČA GRADU LEMBERG OB 12.00 IN 16.00.

BREZPLAČNA OBJAVA

